



# ZPRÁVA

O ČINNOSTI

NÁRODNÍHO BEZPEČNOSTNÍHO ÚŘADU

ZA ROK 2022



## 1. ÚVOD

Činnost Národního bezpečnostního úřadu (dále jen „Úřad“) byla, v souladu s jeho působností a úkoly stanovenými především zákonem č. 412/2005 Sb., o ochraně utajovaných informací a o bezpečnostní způsobilosti, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon“), v loňském roce zaměřena zejména na tyto hlavní oblasti:

- ❑ rozhodování o žádostech fyzických osob a o žádostech podnikatelů o vydání osvědčení pro přístup k utajovaným informacím, dále o žádostech o vydání dokladu o bezpečnostní způsobilosti fyzické osoby a o zániku platnosti těchto veřejných listin (tzv. bezpečnostní řízení), včetně mezinárodní spolupráce v této oblasti,
- ❑ ukládání správních trestů za nedodržení povinností stanovených zákonem,
- ❑ vedení ústředního registru a schvalování zřízení registrů v orgánech státu a u podnikatelů a dohled nad jejich činností,
- ❑ certifikace technických prostředků,
- ❑ spolupráce s bezpečnostními úřady členských zemí Organizace Severoatlantické smlouvy (NATO) a Evropské unie (EU) a zemí kandidujících na vstup do těchto organizací (vzájemné konzultace, příprava návrhů na sjednávání mezinárodních smluv) a podíl odborných pracovníků Úřadu na práci a jednání orgánů NATO a EU,
- ❑ aplikace právní úpravy ochrany utajovaných informací a bezpečnostní způsobilosti při plnění výše uvedených úkolů, výkon kontroly v uvedených oblastech a poskytování metodické pomoci směřující k upevňování právního vědomí dotčených subjektů a ke sjednocování aplikační praxe v dané oblasti,
- ❑ podávání vyjádření k oznámením o veřejných zakázkách s přesahem do oblasti utajovaných informací podle § 69 odst. 1 písm. r) zákona.

## 2. ČINNOST ÚŘADU

### 2.1. LEGISLATIVNÍ A PRÁVNÍ ČINNOST

#### 2.1.1. Vnější legislativní činnost

Úřad předložil do mezirezortního připomínkového řízení novelu zákona, která vycházela ze znění novely zákona zaevidované v minulém funkčním období Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR jako sněmovní tisk č. 901 a byla doplněna o úpravy zákona vycházející z aplikační praxe. Vzhledem k velkému množství koncepčních připomínek uplatněných ze strany připomínkových míst bylo původně plánované předložení návrhu novely zákona vládě v roce 2022 odloženo na duben roku 2023.

V roce 2022 Úřad vydal novelu vyhlášky č. 363/2011 Sb., o personální bezpečnosti a o bezpečnostní způsobilosti, ve znění pozdějších předpisů, a vyhlášky č. 528/2005 Sb., o fyzické bezpečnosti a certifikaci technických prostředků, ve znění pozdějších předpisů.

Novela vyhlášky o personální bezpečnosti a o bezpečnostní způsobilosti, která byla vyhlášena ve Sbírce zákonů pod č. 12/2022 Sb. s účinností od 1. července 2022, zahrnuje změny vycházející z aplikační praxe s cílem usnadnit žadatelům o vydání osvědčení fyzické osoby, resp. dokladu, vyplnění jednotlivých položek dotazníku a upřesňuje rozsah údajů, které Úřad potřebuje za účelem posouzení splnění všech podmínek pro vydání osvědčení fyzické osoby nebo dokladu.

Novela vyhlášky o fyzické bezpečnosti a certifikaci technických prostředků, která byla vyhlášena ve Sbírce zákonů pod č. 13/2022 Sb. s účinností od 1. února 2022, potažmo od 1. ledna 2023, reaguje především na změny v oblasti technických norem a na přijetí směrnice NATO Directive on the Security of NATO Classified Information AC/35-D/2002-REV5.

V roce 2022 dále Úřad připravil novou vyhlášku o administrativní bezpečnosti a o registrech utajovaných informací. Jejím cílem je zpřehlednění stávající právní úpravy a odstranění duplicit při manipulaci s utajovaným dokumentem stupně utajení Vyhrazené a stupně utajení Důvěrné, Tajné a Přísně tajné. Nově je právní úprava pro všechny stupně utajení jednotná, přičemž případná specifika pro příslušné stupně utajení jsou explicitně uvedena v příslušném ustanovení. Přestože dochází ke změně struktury vyhlášky, koncepce ochrany utajovaných informací prostřednictvím administrativní bezpečnosti zůstává zachována, neboť její dobré fungování je již ověřeno a zažito v praktické aplikaci. Nová vyhláška o administrativní bezpečnosti a o registrech utajovaných informací, která nahrazuje stávající vyhlášku č. 529/2005 Sb., o administrativní bezpečnosti a o registrech utajovaných informací, ve znění pozdějších předpisů, byla publikována ve Sbírce zákonů pod č. 275/2022 Sb. a účinnosti nabyla dne 1. ledna 2023.

Úřad v rámci mezirezortního připomínkového řízení zpracoval řadu stanovisek k návrhům právních předpisů předkládaných ministerstvy nebo jinými ústředními správními úřady. Úřad se v průběhu roku 2022 taktéž vyjadřoval k materiálům nelegislativní povahy, k návrhům mezinárodních smluv a k návrhům předpisů NATO a EU.

V březnu 2022 zveřejnila Evropská komise návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) o bezpečnosti informací v orgánech, institucích a jiných subjektech Unie, který je součástí strategie bezpečnosti EU přijaté Evropskou komisí v srpnu 2020. Hlavním cílem návrhu nařízení je

sjednotit pravidla pro bezpečnost informací pro všechny orgány a instituce EU a dosáhnout vyšší ochrany informací, s nimiž orgány EU nakládají. Návrh současně upravuje vedle ochrany utajovaných informací i ochranu neutajovaných informací.

Po přijetí gesce k tomuto návrhu nařízení Úřad zpracoval rámcovou pozici, která byla na pracovní úrovni schválena Výborem pro Evropskou unii dne 18. července 2022. Zároveň se Úřad aktivně zapojil do projednávání návrhu v rámci Bezpečnostního výboru Rady, komunikoval se zástupci národních bezpečnostních orgánů členských států EU, Stálým zastoupením ČR při EU v Bruselu a členy Evropského parlamentu. Projednávání návrhu nařízení bude pokračovat v roce 2023 s cílem formulovat pozici Rady EU pro vyjednávání s Evropským parlamentem.

Úřad dále schvaloval bezpečnostní instrukce podle § 75a odst. 2 písm. a) zákona. Jedním z možných důvodů nárůstu této agendy je větší zapojení českých firem do zakázek s mezinárodním prvkem, zejména pak zakázek, kde je nutný přístup k utajovým informacím NATO.

### **2.1.2. Vnitřní legislativní činnost**

V průběhu roku 2022 bylo vydáno celkem 19 nových interních aktů řízení ředitele Úřadu. Konkrétně se jednalo o 8 směrnic a 11 pokynů.

### **2.1.3. Vyjádření k oznámení podle § 69 odst. 1 písm. r) zákona**

Úřad v rámci ochrany utajovaných informací zabezpečuje agendu, která se váže k zadávání veřejných zakázek veřejnými zadavateli, a podle § 138 odst. 1 písm. k) zákona se vyjadřuje k oznámením veřejných zadavatelů podle § 69 odst. 1 písm. r) zákona. Tato činnost spočívá v posuzování oznámení učiněných veřejnými zadavateli z hlediska ochrany utajovaných informací. Konkrétně se oznamuje skutečnost, že zadavatel bude zadávat veřejnou zakázku mimo zadávací řízení z důvodu ochrany utajovaných informací, nebo že v zadávacím řízení stanoví opatření k zajištění ochrany utajované informace stupně utajení Důvěrné nebo vyššího. Dále zadavatel oznamuje stanovení požadavku na profesní způsobilost v zadávacím řízení spočívající v předložení dokladu prokazujícího schopnost dodavatele zabezpečit ochranu utajovaných informací stupně utajení Důvěrné nebo vyššího nebo oprávnění ke vstupu osob dodavatele do zabezpečené oblasti kategorie Důvěrné nebo vyšší anebo jednacích oblastí podle tohoto zákona, nebo stanovení podmínky na uzavření smlouvy v zadávacím řízení spočívající v předložení dokladu prokazujícího schopnost dodavatele zabezpečit ochranu utajovaných informací stupně utajení Důvěrné nebo vyššího.

V roce 2022 obdržel Úřad celkem 58 oznámení podle § 69 odst. 1 písm. r) zákona, což je o 15 méně než v roce 2021. Dvě z podaných oznámení vzal Úřad z důvodu jejich pozdního předložení pouze na vědomí. K ostatním oznámením neměl Úřad výhrady, což lze přisoudit působení metodické činnosti Úřadu ve vztahu k zadavatelům a prováděním konzultací již ve fázi před podáním oznámení, případně konzultací po podání oznámení a dožádání informací ze strany Úřadu před vydáním vlastního vyjádření podle § 69 zákona. Největší podíl na oznámeních mělo Ministerstvo obrany, které podalo celkem 29 oznámení.

V rámci posuzování podaných oznámení Úřad s veřejnými zadavateli ověřoval nezbytnou nutnost jimi zvoleného postupu z hlediska ochrany utajovaných informací, včetně vyžadování příslušných dokumentů obsahujících utajované informace, které mají být v rámci plnění předmětu veřejné zakázky poskytovány, a ověřování těchto skutečností se zaměstnanci jednotlivých oznamovatelů. Přehledy o zaslaných oznámeních a vyjádřeních zaslal Úřad, v souladu se zákonem, k využití Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže.

#### **2.1.4. Ochrana osobních údajů v Úřadu**

Během roku 2022 Úřad neobdržel žádnou žádost subjektu údajů podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/679 ze dne 27. dubna 2016 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů a o zrušení směrnice 95/46/ES (obecné nařízení o ochraně osobních údajů) nebo podle zákona č. 110/2019 Sb., o zpracování osobních údajů.

#### **2.1.5. Právní činnost**

V roce 2022 bylo pro porušení povinností stanovených zákonem ukončeno celkem 56 přestupkových řízení, z toho ve 40 případech s fyzickými osobami a v 16 případech s právníckými osobami. Ve všech uvedených případech byla uložena sankce, a to vždy peněžitá pokuta. K zastavení správního řízení nedošlo v žádném z uvedených případů. Ve 3 případech správní řízení dosud nebylo ukončeno. Celková výše uložených pokut dosáhla částky 242 000 Kč.

V roce 2022 byla dále věc v 7 případech odložena (ve 3 případech u fyzických osob, ve 4 případech u právníckých osob), v 8 případech byla věc z důvodu nepříslušnosti předána k projednání jinému orgánu.

#### **Správní řízení v roce 2022**

	<b>Fyzická osoba</b>	<b>Právnícká osoba</b>	<b>Celkem</b>
<b>Ukončená správní řízení</b>	40	16	<b>56</b>
<b>Počet uložených sankcí</b>	40	16	<b>56</b>
<b>Zastavená správní řízení</b>	0	0	<b>0</b>
<b>Odložení věci</b>	3	4	<b>7</b>
<b>Dosud neukončená správní řízení</b>	3	0	<b>3</b>

V rámci právní činnosti Úřadu zaujímá významné místo oblast zadávání veřejných zakázek. V souvislosti s povinnou elektronizací procesu zadávání všech veřejných zakázek včetně podlimitních a nadlimitních zavedenou zákonem č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek, ve znění pozdějších předpisů, je pro zadávání všech veřejných zakázek Úřadem využíván Národní elektronický nástroj (NEN), jehož používání je pro orgány státu bezplatné. Určení zaměstnanci Úřadu zařazení v odboru právním a legislativním prostřednictvím NEN zadávají a administrují veškeré veřejné zakázky zadávané za Úřad s hodnotou předmětu plnění nad 100 000 Kč bez DPH, a to na základě žádosti příslušného vedoucího zaměstnance. V roce 2022 bylo takto zadáno celkem 24 veřejných zakázek, přičemž naprostou většinu (22) tvořily z hlediska objemu finančních prostředků veřejné zakázky malého rozsahu. Současně dochází k uveřejnění všech zákonem stanovených informací ve Věstníku veřejných zakázek a na profilu zadavatele v systému NEN.

Další významnou část právní činnosti tvoří agenda obchodních smluv uzavíraných na plnění jednotlivých veřejných zakázek a agenda dalších smluvních ujednání uzavíraných v souvislosti se zabezpečením výkonu působnosti Úřadu, jako jsou např. součinnostní dohody uzavírané s dalšími organizačními složkami státu a orgány státní správy. Odbor právní a legislativní komplexně zabezpečuje proces tvorby, schvalování a uzavírání smluv, včetně jejich uveřejnění v Registru smluv vedeném podle zákona č. 340/2015 Sb., o zvláštních podmínkách účinnosti některých smluv a o Registru smluv, ve znění pozdějších předpisů. Pro zajištění plnění úkolů podle směrnice ředitele Úřadu č. 5/2020, o postupu Národního bezpečnostního úřadu při uzavírání smluv, je jeden ze zaměstnanců zařazených v odboru právním a legislativním určen jako správce smluv Úřadu. Správce

smluv v rámci své činnosti připravuje smluvní nabídky, vypořádává připomínky k návrhům smluv zaslaným druhou smluvní stranou a účastní se jednání s druhou smluvní stranou o podmínkách konkrétních smluv.

Součástí právní činnosti tvoří dále vyřizování žádostí o náhradu škody a nemajetkové újmy způsobené nezákonným rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem Úřadu, podle zákona č. 82/1998 Sb., o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem, ve znění pozdějších předpisů. V současnosti probíhá soudní řízení ve věci uplatnění nároku na náhradu škody a nemajetkové újmy se čtyřmi žalobci.

V rámci právní činnosti jsou dále vyřizovány součinnostní požadavky zaslané orgány činnými v trestním řízení, agenda stížností, oznámení a podnětů občanů, je vedena evidence plnění legislativních závazků vyplývajících z členství v EU v působnosti Úřadu prostřednictvím Informačního systému aproximace práva (ISAP) a jsou zajišťovány úkoly v oblasti agendových informačních systémů veřejné správy.

Nad rámec právní činnosti vyřizuje právní oddělení odboru právního a legislativního různá podání fyzických osob obsahující dotazy a stížnosti ohledně postupu orgánů veřejné správy obecně. V roce 2022 se jednalo celkem o 34 podání.

## 2.2. MEZINÁRODNÍ SPOLUPRÁCE

### 2.2.1. Mezinárodní smlouvy

Úřad má jako ústřední správní úřad pro oblast ochrany utajovaných informací ve své kompetenci přípravu návrhů na sjednávání smluv o ochraně utajovaných informací. Při stanovování priorit v této oblasti Úřad vychází z praktické potřeby výměny utajovaných informací s konkrétními státy a z potřeby zajistit těmto informacím odpovídající ochranu. Sjednávání smluv o ochraně utajovaných informací je zcela v souladu se zahraničněpolitickými zájmy ČR, stejně jako se závazky, které pro ČR vyplývají z členství v EU a NATO.

Smlouvy o ochraně utajovaných informací upravují režim poskytování utajovaných informací mezi ČR a druhou smluvní stranou, ochranu předaných utajovaných informací a spolupráci správních orgánů odpovědných za jejich ochranu. Vzhledem k tomu, že tyto smlouvy upravují věci, jejichž úprava je vyhrazena zákonu, a dále práva a povinnosti osob, jedná se o smlouvy, k jejichž ratifikaci je, v souladu s čl. 49 Ústavy ČR, potřebný souhlas obou komor Parlamentu ČR. Ve smyslu Směrnice vlády pro sjednávání, vnitrostátní projednávání, provádění a ukončování platnosti mezinárodních smluv, schválené usnesením vlády ČR č. 131, ze dne 11. února 2004, se jedná o mezinárodní smlouvy prezidentské kategorie.

Smlouvy o ochraně utajovaných informací jsou sjednávány v souladu s Ústavou ČR a ostatními právními předpisy a v souladu s mezinárodněprávními závazky ČR (včetně práva EU a bezpečnostních standardů NATO). Smlouvy dále reflektují obecně uznávané principy a uzance mezinárodního práva. Jejich provádění nemá dopad na státní rozpočet.

#### 2.2.1.1. Hodnocení sjednávání smluv o ochraně utajovaných informací za rok 2022

V roce 2022 se Úřad v souvislosti s předsednictvím ČR v Radě EU soustředil především na úkoly vyplývající z gesce Úřadu a související s jednáními Rady EU a příslušných bezpečnostních

výborů, jejichž činnosti se zástupci Úřadu účastní. Dále byly vyvíjeny následující aktivity v rámci sjednávání mezinárodních smluv:

□ **Dohoda mezi Českou republikou a Spojenými arabskými emiráty o výměně a vzájemné ochraně utajovaných informací**

Poslední kolo jednání s příslušnými úřady Spojených arabských emirátů proběhlo již v lednu 2020. Obě strany se dohodly a vyslovily souhlas s novým zněním textu smlouvy. Další postup se ale zastavil z důvodu požadavku Spojených arabských emirátů nepublikovat veřejně text smlouvy, což však právní řád ČR neumožňuje.

□ **Dohoda mezi Českou republikou a Maltskou republikou o výměně a vzájemné ochraně utajovaných informací**

Obě strany si vyměnily návrhy na sjednání smlouvy, jejíž text byl dohodnut korespondenčně. První kolo expertních jednání proběhlo 1. a 2. září 2022 v Praze. Další kolo jednání je plánováno na 1. pololetí 2023.

□ **Dohoda mezi vládou České republiky a vládou Korejské republiky o výměně a vzájemné ochraně utajovaných vojenských informací**

V roce 2019 proběhlo expertní jednání, na kterém nedošlo ke shodě na textu smlouvy. Jedná se o termín „vojenské utajované informace“, který není pro českou stranu akceptovatelný. K dalšímu jednání a vysvětlení byla na Ministerstvo zahraničních věcí pozvána zástupkyně ambasády Korejské republiky v ČR. Pro další postup považuje česká strana za nezbytné vyjádření korejské strany, případně další expertní jednání, která by napomohla ke shodě na textu smlouvy a finalizaci jejího návrhu pro vložení do mezirezortního připomínkového řízení.

□ **Dohoda mezi Českou republikou a Indickou republikou o výměně a vzájemné ochraně utajovaných informací**

Na základě požadavku Vojenského zpravodajství na uzavření smlouvy o výměně a vzájemné ochraně utajovaných informací s Indickou republikou požádal Úřad Ministerstvo zahraničních věcí o zhodnocení, zda je sjednání této smlouvy v souladu se zahraniční politikou ČR, a v případě kladného vyjádření dále o provedení sondáže diplomatickou cestou u našich případných partnerů. Všechny tyto kroky byly uskutečněny do konce roku 2019. Sondáž proběhla úspěšně a indické straně byl zaslán návrh smlouvy. V prosinci 2020 Úřad obdržel připomínky druhé strany, které byly zpracovány a zaslány spolu s nótou Ministerstva zahraničních věcí druhé straně současně s žádostí o expertní jednání a zaslání kontaktních údajů na náš partnerský úřad. V roce 2021 Úřad kontaktoval s touto žádostí vojenského přidělnice v Dillí i zastupitelský úřad Indické republiky v Praze, ale zatím bez výsledku.

□ **Dohoda mezi Českou republikou a Kanadou o výměně a vzájemné ochraně utajovaných informací**

Úřad obdržel žádost partnerského kanadského úřadu o sjednání smlouvy o výměně a vzájemné ochraně utajovaných informací. Další jednání se očekávala v letech 2020 a 2021, avšak neproběhla z důvodu epidemie COVID-19. Kanada znovu projevila zájem o sjednání smlouvy. Úřad proto předpokládá, že v roce 2023 proběhnou další přípravná jednání.



❑ **Dohoda mezi Českou republikou a mezinárodní organizací OCCAR o výměně a vzájemné ochraně utajovaných informací**

Ministerstvo obrany a Ministerstvo průmyslu a obchodu požádalo Úřad o sjednání smlouvy s mezinárodní organizací OCCAR (Organizace pro vzájemnou spolupráci v oblasti vyzbrojování) o výměně a vzájemné ochraně utajovaných informací. V této věci se uskutečnilo několik jednání se zástupci obou ministerstev. V lednu 2020 požádal Úřad Ministerstvo zahraničních věcí o vyjádření, zda je sjednání této smlouvy v souladu se zahraniční politikou ČR a o zajištění sondáže diplomatickou cestou. Ministerstvo zahraničních věcí zaslalo kladné stanovisko a požádalo Úřad, aby se na OCCAR obrátil přímo. Návrh smlouvy byl zaslán organizaci a dne 4. března 2020 obdržel Úřad souhlas druhé strany se sjednáním smlouvy. Sondážní jednání proběhlo dne 8. října 2021 v prostorách Úřadu a následné úpravy textu byly dokončeny korespondenčně. Návrh smlouvy byl předložen do mezirezortního připomínkového řízení. Připomínky byly vypořádány a smlouva byla zaslána Ministerstvu zahraničních věcí ke spolupodpisu. Následně byla podepsána premiérem a projednána na jednání vlády ČR dne 21. prosince 2022. Vláda vyslovila souhlas se sjednáním svým usnesením č. 1079 ze dne 21. prosince 2022. Podpis smlouvy je plánován na začátek roku 2023 a čeká se na vyjádření druhé strany.

❑ **Dohoda mezi vládou České republiky a vládou Francouzské republiky o vzájemném předávání a ochraně utajovaných skutečností**

Úřad obdržel dne 12. srpna 2021 žádost partnerského francouzského úřadu o sjednání dodatku k dohodě formou výměny dopisů z důvodu reformy předpisů o ochraně utajovaných skutečností ve Francii. Touto reformou dochází k redukci ze tří stupňů utajení na dva. Úřad zaslal francouzské straně protinávrh na změnu Dohody o výměně a vzájemné ochraně utajovaných skutečností, dosud ale neobdržel vyjádření druhé strany. Uzavření této smlouvy předpokládáme v roce 2023, zřejmě korespondenční cestou.

#### 2.2.1.2. Výhled na rok 2023

Úřad předpokládá zahájení expertních jednání u výše uvedené smlouvy s Kanadou. Dále dokončení a uzavření Dohody mezi Českou republikou a mezinárodní organizací OCCAR o výměně a vzájemné ochraně utajovaných informací a uzavření změny Dohody mezi vládou České republiky a vládou Francouzské republiky o vzájemném předávání a ochraně utajovaných skutečností. Dále plánujeme druhé kolo jednání s Maltou a předložení Dohody mezi Českou republikou a Maltskou republikou o výměně a vzájemné ochraně utajovaných informací do mezirezortního připomínkového řízení. Další jednání s Korejskou republikou a Spojenými arabskými emiráty závisí na stanovisku příslušných úřadů druhé strany.

V uplynulém období obdržel Úřad žádosti o uzavření smlouvy o výměně a vzájemné ochraně utajovaných informací od Brazílské federativní republiky a Arménské republiky a o projednání změny Bezpečnostní smlouvy mezi Českou republikou a Švédským královstvím, kde došlo ke změně klasifikace stupňů utajení – rozšíření z původních dvou na čtyři stupně. Úřad byl informován, že švédská strana zašle oficiální nótu, kterou požádá o změnu současné smlouvy, což se ale zatím nestalo. Předpokládáme, že přednostně budou zahájena expertní jednání se Švédským královstvím.

#### **2.2.2. Aktivity v rámci NATO a EU a spolupráce s bezpečnostními úřady partnerských států**

Zaměstnanci Úřadu se podíleli na činnosti významných výborů a pracovních skupin NATO a obdobných orgánů v rámci institucí EU.

V roce 2020 a 2021 byly po několika letech společných jednání dokončeny revize a vydány nové předpisy a směrnice NATO, které, po rozhodnutí NATO o jejich zpřístupnění veřejnosti, Úřad umístil na své internetové stránky. Další předpisy a směrnice NATO budou na internetové stránky Úřadu přidány po dokončení jejich revizí a rozhodnutí NATO o jejich zpřístupnění veřejnosti.

V březnu 2022 zveřejnila Evropská komise návrh Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) o bezpečnosti informací v orgánech, institucích a jiných subjektech Unie, který je součástí strategie bezpečnosti EU přijaté Evropskou komisí v srpnu 2020. Hlavním cílem návrhu nařízení je sjednotit pravidla pro bezpečnost informací pro všechny orgány a instituce EU a dosáhnout vyšší ochrany informací. Zástupci Úřadu se účastnili projednávání návrhu v rámci Bezpečnostního výboru Rady

a komunikovali se zástupci národních bezpečnostních orgánů členských států EU, Stálým zastoupením ČR při EU a členy Evropského parlamentu. Projednávání návrhu nařízení bude pokračovat v roce 2023.

Úřad od svého založení průběžně spolupracuje s národními bezpečnostními úřady členských států NATO a EU v oblasti ochrany utajovaných informací (výměny zkušeností, provádění úkonů v bezpečnostním řízení, uznávání bezpečnostních oprávnění, povolování návštěv, u kterých se předpokládá přístup k utajovaným informacím atd.). V rámci této spolupráce se ve dnech 19. až 21. května 2022 uskutečnila návštěva zástupců partnerského úřadu Slovinska. Úřad dále poskytuje konzultační a asistenční činnost státům, které aspirují na členství v obou uvedených organizacích. Konzultační a asistenční činnost ve vztahu k nečlenským státům EU nebo NATO se zaměřuje zejména na oblast Balkánu (Albánie, Bosna a Hercegovina, Černá Hora, Chorvatsko, Kosovo, Severní Makedonie a Srbsko), jižního Kavkazu (Ázerbájdžán, Gruzie a Arménie) a Dálného východu (Korejská republika).

## 2.3. PERSONÁLNÍ BEZPEČNOST

V oblasti personální bezpečnosti Úřad v roce 2022 prováděl, stejně jako v letech minulých, zejména bezpečnostní řízení o vydání osvědčení fyzické osoby, v jejichž závěru vydával osvědčení fyzické osoby, nebo rozhodnutí o nevydání osvědčení fyzické osoby. Dále Úřad přijímal žádosti o vydání osvědčení fyzické osoby pro cizí moc a při splnění zákonem stanovených podmínek vydával osvědčení fyzické osoby pro cizí moc potvrzující cizí moci provedení bezpečnostního řízení u této osoby a vydání osvědčení fyzické osoby.

Ve vztahu k osobám, které jsou držiteli osvědčení fyzické osoby, se činnost Úřadu zaměřovala především na provádění úkonů k prověřování, zda tyto osoby i nadále splňují podmínky stanovené zákonem pro jeho vydání. V této souvislosti Úřad vedl řízení o zrušení platnosti osvědčení fyzické osoby a v případech, kdy fyzická osoba přestala splňovat podmínky pro jeho vydání, vydával rozhodnutí o zrušení platnosti osvědčení fyzické osoby.

Úřad dále realizoval řadu dalších úkonů spojených s výše uvedenými činnostmi, např. zakládání, vedení, evidenci a vyřazování bezpečnostních svazků, vedení evidence fyzických osob, které jsou držiteli osvědčení fyzické osoby, atd.

V oblasti personální bezpečnosti Úřad spolupracoval s orgány státu, především s Policií ČR a se zpravodajskými službami, právníckými osobami a dalšími subjekty, které disponovaly informacemi důležitými pro bezpečnostní řízení.

Součinnost, kterou v rámci bezpečnostního řízení poskytují Úřadu zpravodajské služby, Policie ČR a další spolupracující orgány státu a právnické osoby, byla v roce 2022 v souladu s usnesením vlády ČR č. 1381, ze dne 12. prosince 2007, dále upravována. V průběhu roku byl podepsán dodatek č. 5 k Realizační dohodě o postupu při poskytování informací mezi Národním bezpečnostním úřadem a SOLUS, zájmovým sdružením právnických osob. Dále byl podepsán zápis o poskytování informací mezi NBÚ a ČSSZ při plnění úkolů v souladu se zákonem č. 412/2005 Sb., o ochraně utajovaných informací a o bezpečnostní způsobilosti, ve znění pozdějších předpisů.

Další oblastí činnosti Úřadu byla spolupráce s úřady cizí moci, které mají v působnosti ochranu utajovaných informací, při provádění vlastních bezpečnostních řízení (vyžadování informací). Úřad si u partnerských úřadů vyžádal informace k 212 osobám a na základě jejich žádostí prováděl šetření ke 107 osobám, které byly v daném státě prověřovány pro přístup k utajovaným informacím.

Z hlediska legislativního rámce provádění bezpečnostního řízení byl rok 2022 charakterizován finalizací návrhů legislativního textu novely zákona. Hlavním účelem navrhované právní úpravy je legislativní změna institutů a požadavků v oblasti ochrany utajovaných informací a bezpečnostní způsobilosti, které se s ohledem na zkušenosti z praxe ukázaly být problematickými a čini aplikační potíže.

V roce 2022 Úřad v návaznosti na opatření vlády ČR přijatá v souvislosti s bezpečnostní situací v nezbytných případech uplatňoval novelu zákona provedenou zákonem č. 523/2020 Sb., která garantuje, že držitelí osvědčení fyzické osoby, jenž podal opakovanou žádost o jeho vydání podle ustanovení § 94 odst. 4 zákona a v době probíhajícího bezpečnostního řízení byl vyhlášen nebo platil nouzový stav nebo stav ohrožení, a to pro území celého státu, anebo válečný stav, přičemž o této žádosti nebylo rozhodnuto do doby zániku platnosti jeho dosavadního osvědčení fyzické osoby, a to z důvodu uplynutí doby na něm vyznačené platnosti, je do doby vydání rozhodnutí Úřadu o opakované žádosti umožněn přístup k utajované informaci, nejdéle však po dobu 12 měsíců po uplynutí doby platnosti dosavadního osvědčení fyzické osoby. Seznam těchto osvědčení, kterým uplynula platnost, ale na základě shora uvedených skutečností byl jejich držitelům nadále umožněn přístup k utajovaným informacím, Úřad každý pracovní den aktualizoval na svých internetových stránkách.

### **2.3.1. Bezpečnostní řízení o žádostech fyzických osob**

Ze statistických údajů týkajících se bezpečnostního řízení o žádostech fyzických osob, které jsou přehledně shrnuty v kapitole 2.3.5., vyplývá, že v loňském roce bylo přijato 6 058 žádostí o vydání osvědčení fyzické osoby, což je o 846 žádostí více než v předchozím roce.

Největší podíl tvořily žádosti o vydání osvědčení fyzické osoby pro stupeň utajení Tajné (67 %) a pro stupeň utajení Důvěrné (30 %). Nejvíce žádostí bylo podáno v posledním čtvrtletí roku, a to celkem 1 747 žádostí. Nejméně žádostí bylo podáno v měsících červenci a srpnu.

Celkem bylo v loňském roce rozhodnuto v 5 647 případech o vydání osvědčení fyzické osoby a v 18 případech o nevydání osvědčení. Ve 127 případech bylo bezpečnostní řízení zastaveno. Nejčastějším důvodem zastavení bezpečnostního řízení bylo zpětvzetí žádosti o vydání osvědčení fyzické osoby (50 případů) a oznámení odpovědné osoby, že pominuly skutečnosti, kterými byla žádost fyzické osoby odůvodněna (48 případů). Úřad tak mohl probíhající bezpečnostní řízení zastavit, neboť důvod řízení zanikl. Tím došlo ke snížení nákladů Úřadu a s ním spolupracujících orgánů a organizací, neboť nebylo nutné v těchto případech bezpečnostní řízení dokončovat. Současně tím byl posílen princip „need to know“, jehož hlavním smyslem je, aby k utajovaným informacím mohly mít přístup pouze osoby, které tyto informace k výkonu své pracovní nebo jiné obdobné činnosti nezbytně potřebují znát.

### **2.3.2. Prověřování splňování podmínek po vydání osvědčení fyzické osoby**

Nemalý objem činnosti Úřadu v oblasti personální bezpečnosti souvisí s prověřováním, zda fyzická osoba, která je držitelem osvědčení fyzické osoby, i nadále splňuje podmínky pro jeho vydání. V loňském roce bylo takto prověřeno celkem 1 467 držitelů osvědčení fyzické osoby. Prověřování držitelů osvědčení fyzické osoby bylo prováděno v případech, kdy Úřad obdržel od zpravodajských služeb, Ministerstva vnitra nebo Policie ČR informace, jejichž obsah nasvědčoval tomu, že by držitel osvědčení fyzické osoby mohl přestat splňovat podmínky pro jeho vydání, nebo tyto informace vyplynuly z nahlášených změn samotným držitelem osvědčení fyzické osoby, případně je Úřad získal přímo svou vlastní činností (např. z průběžného monitoringu tzv. otevřených zdrojů). Periodické ověřování realizované po dobu platnosti příslušného osvědčení fyzické osoby bylo v loňském roce prováděno v omezeném množství. Přesto v 75 případech toto prověřování vyústilo v zahájení řízení o zrušení platnosti osvědčení fyzické osoby, které bylo ve 26 případech ukončeno vydáním rozhodnutí o zrušení platnosti osvědčení fyzické osoby (viz kap. 2.3.5. Statistické přehledy).

### **2.3.3. Analýza důvodů nevydání nebo zrušení platnosti osvědčení fyzické osoby**

Úřad v roce 2022 vydal 18 rozhodnutí o nevydání osvědčení fyzické osoby podle § 121 odst. 2 zákona a 26 rozhodnutí o zrušení platnosti osvědčení fyzické osoby podle § 121 odst. 3 zákona.

Důvodem vydání většiny těchto rozhodnutí bylo nesplnění podmínky bezpečnostní spolehlivosti podle § 12 odst. 1 písm. d) zákona, přičemž Úřad konstatoval téměř výhradně přítomnost některého z fakultativních bezpečnostních rizik podle § 14 odst. 3 zákona, tedy bezpečnostních rizik, při jejichž konstataci Úřad musí přihlídnout k dalším skutečnostem taxativně vyjmenovaným v § 14 odst. 6 zákona.

Obdobně jako v předchozích letech bylo i v roce 2022 nejčastěji shledaným bezpečnostním rizikem bezpečnostní riziko podle § 14 odst. 3 písm. d) zákona, tj. chování, které má vliv na důvěryhodnost nebo ovlivnitelnost osoby a může ovlivnit její schopnost utajovat informace. Celkem se jednalo o 26 případů. Úřad toto bezpečnostní riziko shledal v rozmanitých jednáních posuzovaných osob, přičemž nejčastěji se jednalo o závadová jednání pod vlivem alkoholu nebo v souvislosti s jeho požíváním, případně ve vztahu k užívání omamných a psychotropních látek. Ve stejném množství případů pak Úřad shledal naplnění tohoto rizika v souvislosti s majetkovou situací posuzovaných osob, včetně sjednávání půjček s vědomím, že je nebudou schopny splácet, zaviněného jednání vedoucího k exekucím a insolvencím a častého zadlužování se z důvodu provozování hazardních her. V této souvislosti se jedná o poměrně zásadní změnu oproti roku 2021, kdy nebyl Úřadem zaznamenán žádný takový případ naplnění bezpečnostního rizika. Dalším častým důvodem pro shledání tohoto bezpečnostního rizika bylo v roce 2022 podvodné jednání posuzovaných osob v různých formách. Mimo výše popsaných jednání Úřad opakovaně zaznamenal také případy majetkové delikvence v souvislosti s výkonem zaměstnání nebo služby. Ostatní jednání naplňující skutkovou podstatu tohoto bezpečnostního rizika se v roce 2022 vyskytovala ojediněle. Příkladem lze uvést porušování předpisů o zaměstnanosti, neplnění daňové povinnosti, formální výkon funkce statutárního orgánu obchodní společnosti (tzv. bílý kůň), nebo ovlivnitelnost posuzované osoby mající za následek opakované porušování služebních či pracovních povinností.

Oproti předchozímu roku, kdy Úřad neevidoval žádný případ, bylo v roce 2022 ve 3 případech konstatováno bezpečnostní riziko podle § 14 odst. 3 písm. h) zákona, tedy porušení povinnosti při ochraně utajovaných informací spočívající v protiprávním nakládání s utajovanými dokumenty.

Výskyt fakultativního bezpečnostního rizika podle § 14 odst. 3 písm. i) zákona, tedy opakované neposkytnutí nezbytné součinnosti při bezpečnostním řízení zahájeném podle § 101 odst. 1 zákona, byl Úřadem v roce 2022 konstatován ve 2 případech. Byl tak zaznamenán pokles počtu

těchto případů oproti roku 2021. Uvedené bezpečnostní riziko bylo v obou případech shledáno v jednání spočívajícím v opakovaném nedostavení se k pohovoru bez omluvy.

Přítomnost bezpečnostního rizika podle § 14 odst. 3 písm. g) zákona, tedy uvedení nepravdivé informace nebo zamlčení informace rozhodné pro objektivní zjištění skutečného stavu věci v řízení podle části čtvrté zákona nebo nenahlášení změny údajů uvedených v příloze k žádosti o vydání osvědčení fyzické osoby (§ 94 zákona) nebo v jiném materiálu poskytnutém Úřadu v příloze k této žádosti, byla v roce 2022 shledána ve 2 případech. V prvním případě se jednalo o opakované zamlčení účasti na hazardních hrách v dotazníku fyzické osoby, přičemž v tomto případě bylo bezpečnostní riziko konstatováno současně s bezpečnostním rizikem podle § 14 odst. 3 písm. d) zákona. Ve druhém případě se pak jednalo o opakované uvádění nepravdivých skutečností vedené snahou zastříit podvodné jednání spáchané v souvislosti s výkonem služby.

Z obligatorních bezpečnostních rizik podle § 14 odst. 2 zákona Úřad v roce 2022 shledal v 1 případě přítomnost bezpečnostního rizika podle § 14 odst. 2 písm. a) zákona, tedy závažnou nebo opakovanou činnost proti zájmům ČR spočívající v opakovaném korupčním chování posuzované osoby v kombinaci se zneužitím pravomoci úřední osoby. V 1 případě pak Úřad shledal bezpečnostní riziko podle § 14 odst. 2 písm. c) zákona, tedy skutečnost, že jsou majetkové poměry zjevně nepřiměřené řádně přiznaným příjmům fyzické osoby.

V roce 2022 se na počtu rozhodnutí o zrušení platnosti osvědčení fyzické osoby významně podílela rozhodnutí vydaná z důvodu nesplnění podmínky bezúhonnosti podle § 12 odst. 1 písm. b) zákona ve spojení s § 6 odst. 2 písm. c) zákona. Jednalo se celkem o 10 případů, ve kterých převažovalo odsouzení pro trestný čin ohrožení pod vlivem návykové látky podle § 274 trestního zákoníku.

#### **2.3.4. Přehled ostatních důvodů zániku platnosti osvědčení fyzické osoby**

V uplynulém období zanikla platnost celkem 4 971 osvědčení, přičemž největší část případů představoval zánik platnosti dnem doručení nového osvědčení fyzické osoby, a to v celkovém počtu 2 785 osvědčení, a zánik uplynutím doby platnosti osvědčení v celkovém počtu 1 091 osvědčení. Významným se v uplynulém hodnoceném období také jevil zánik platnosti osvědčení fyzické osoby projevem vůle držitele osvědčení, tzn., že držitel osvědčení vrátil, neboť už nadále nepotřeboval mít přístup k utajované informaci (719 případů).

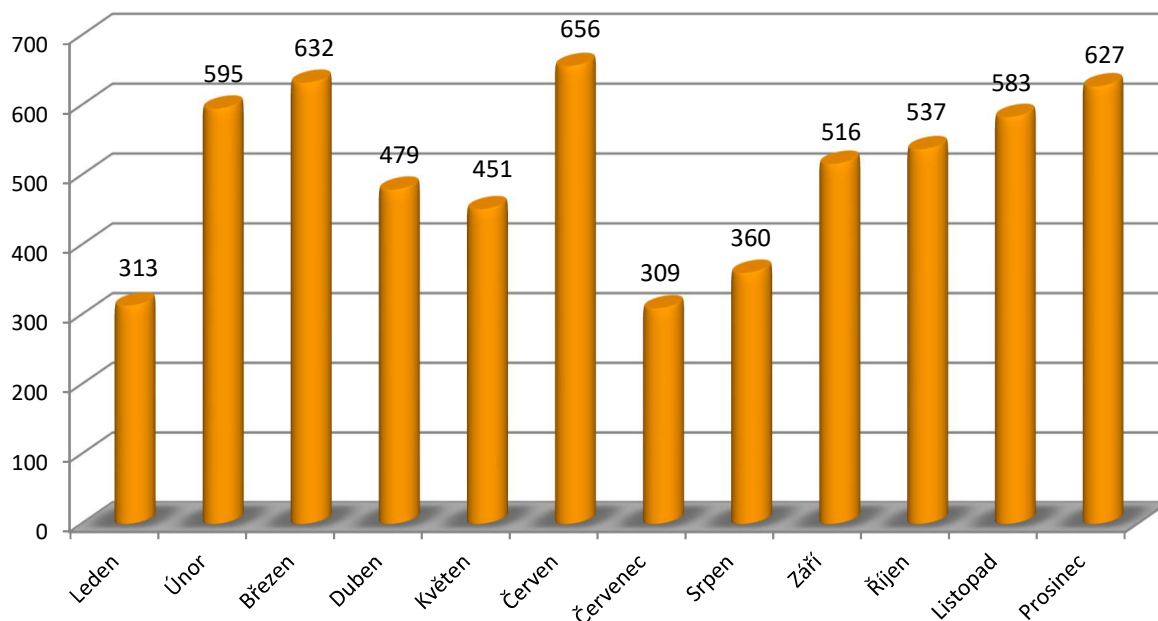
Počet případů zániku platnosti osvědčení fyzické osoby v roce 2022 podle jednotlivých důvodů je přehledně uveden v následující kapitole 2.3.5.

#### **2.3.5. Statistické přehledy**

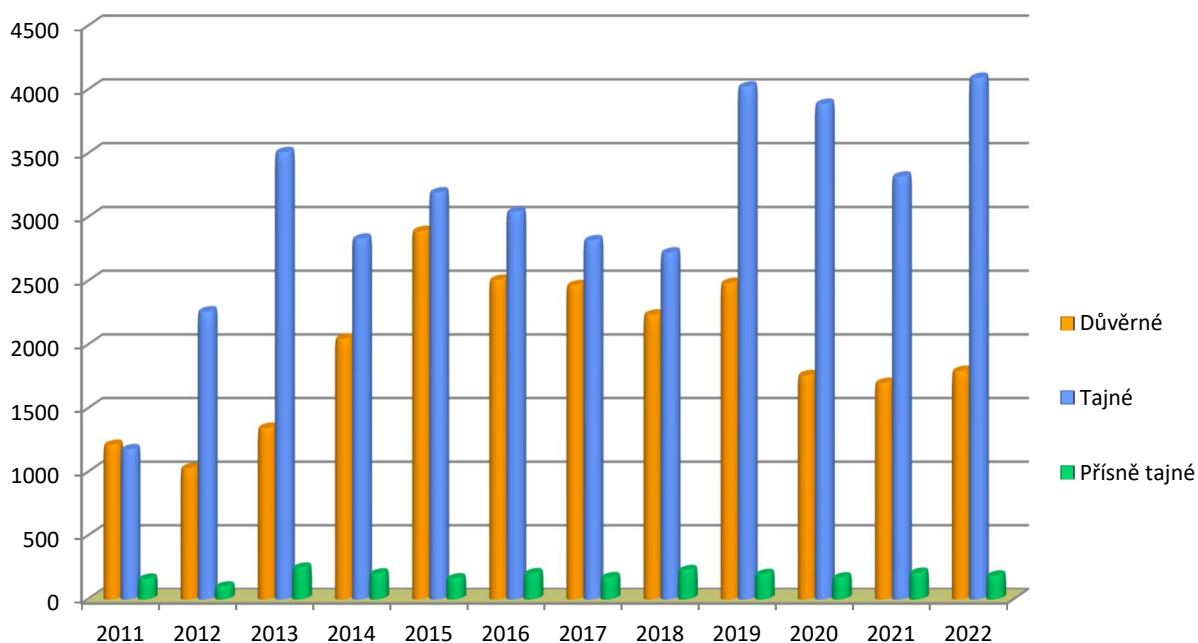
##### **Přijaté žádosti a ukončená bezpečnostní řízení v roce 2022**

	Důvěrné	Tajné	Přísně tajné	Celkem
<b>Přijaté žádosti</b>	1 789	4 088	181	<b>6 058</b>
<b>Osvědčení vydáno</b>	1 701	3 759	187	<b>5 647</b>
<b>Osvědčení nevydáno</b>	10	8	0	<b>18</b>
<b>Řízení zastaveno</b>	56	62	9	<b>127</b>

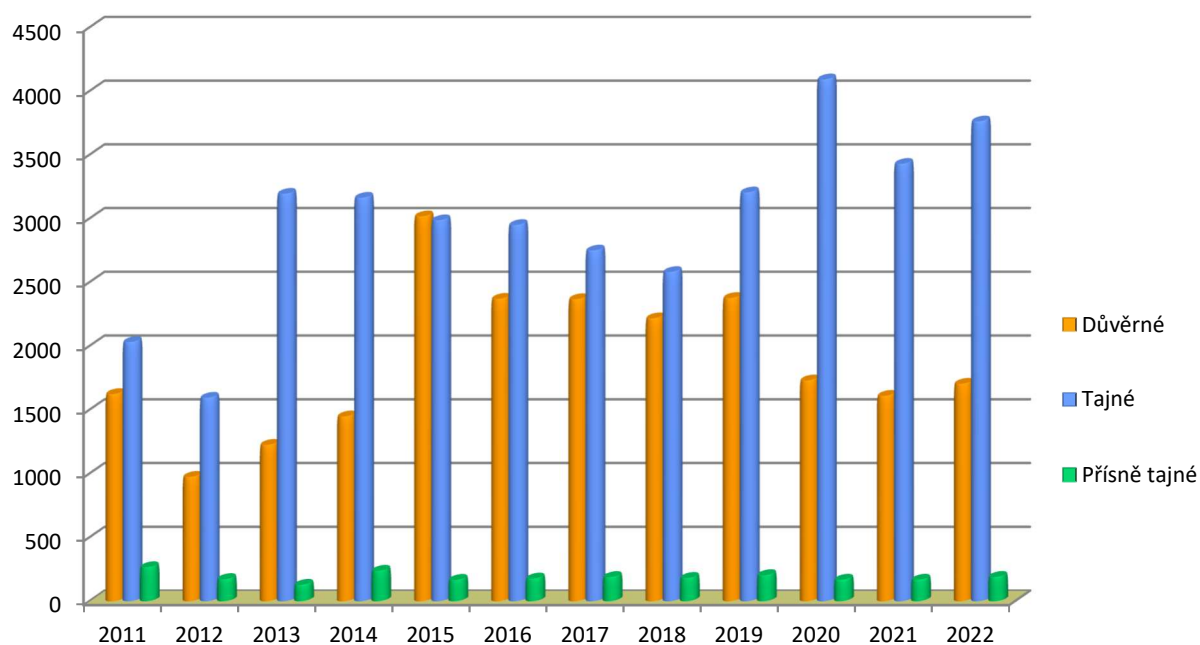
### Celkové počty přijatých žádostí v jednotlivých měsících roku 2022



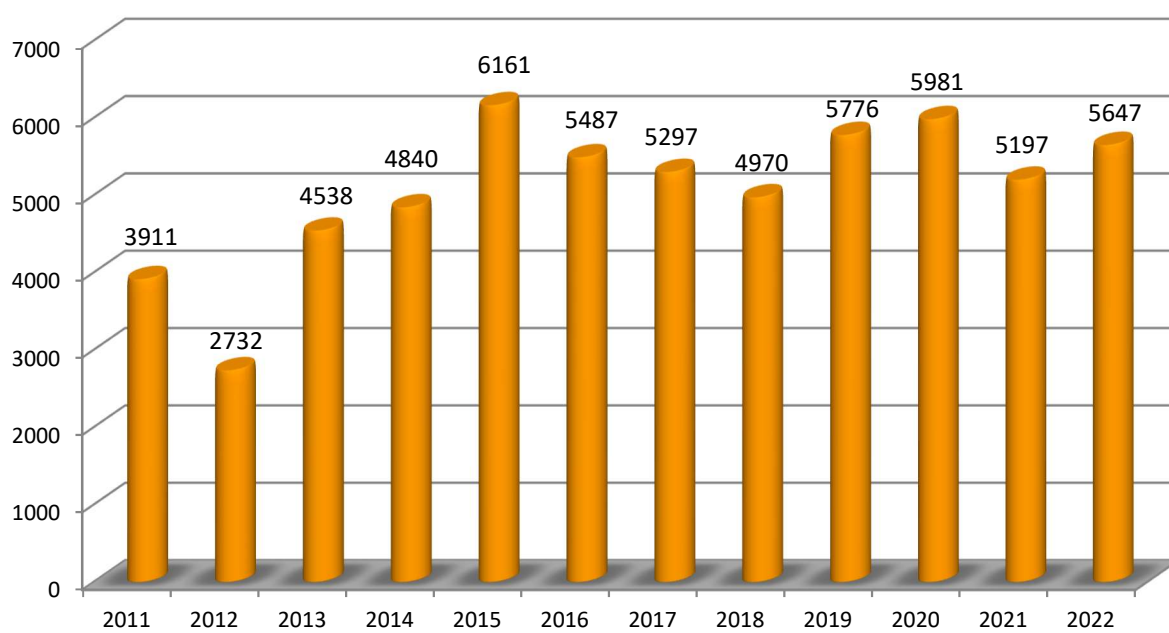
### Přijaté žádosti o vydání osvědčení fyzické osoby v letech 2011 až 2022



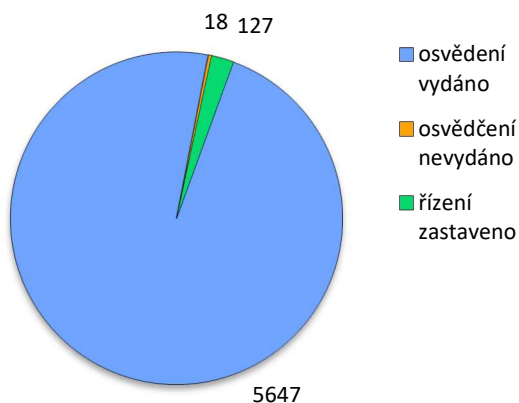
### Vydaná osvědčení fyzické osoby v letech 2011 až 2022



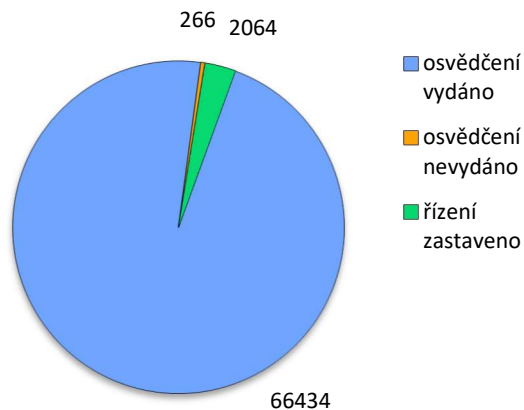
### Vydaná osvědčení fyzické osoby v letech 2011 až 2022 celkem



**Ukončená bezpečnostní řízení  
v roce 2022**



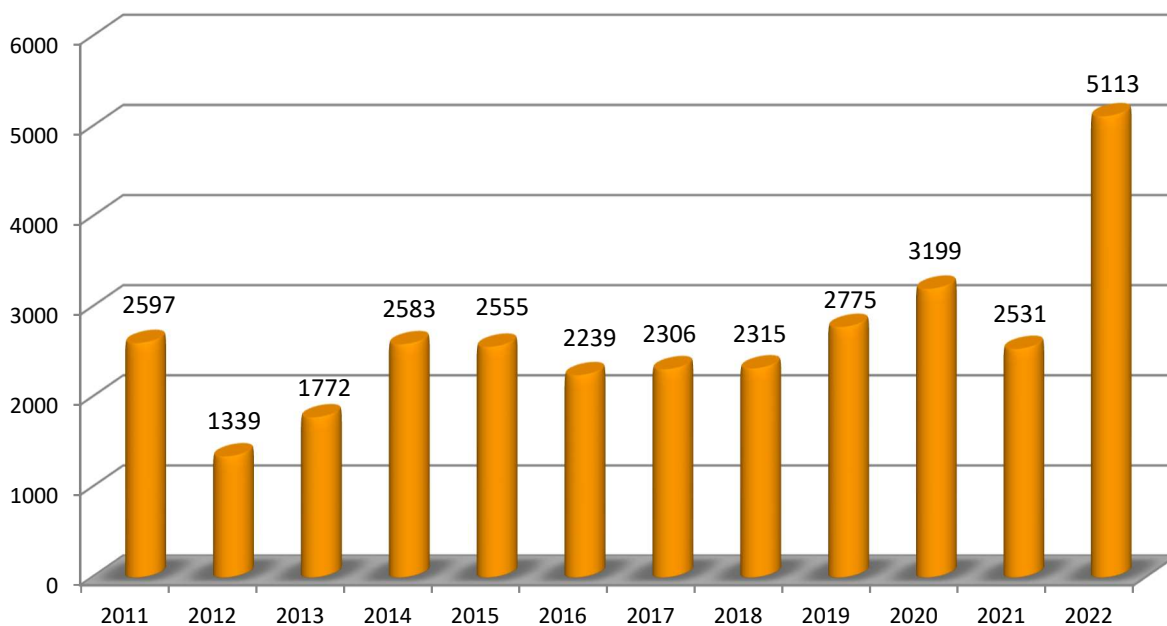
**Ukončená bezpečnostní řízení  
od roku 2010**



**Vydaná osvědčení fyzické osoby pro cizí moc v roce 2022**

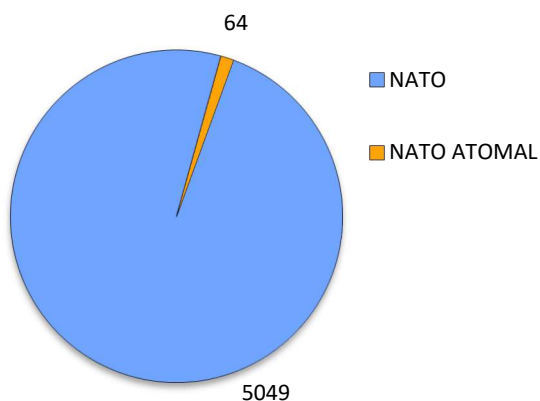
COSMIC TOP SECRET	304
COSMIC TOP SECRET ATOMAL	50
NATO SECRET	3 518
NATO SECRET ATOMAL	14
NATO CONFIDENTIAL	1 227
NATO CONFIDENTIAL ATOMAL	0
<b>Celkem</b>	<b>5 113</b>

**Vydaná osvědčení fyzické osoby pro cizí moc v letech 2011 až 2022 celkem**

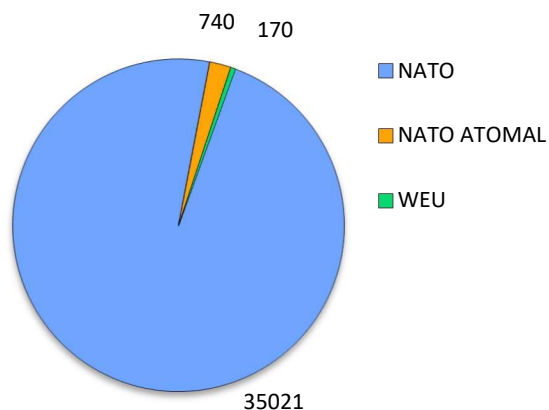




**Osvědčení pro cizí moc v roce 2022**



**Osvědčení pro cizí moc vydaná od roku 2010<sup>1)</sup>**



**Zánik platnosti osvědčení fyzické osoby podle důvodu v roce 2022**

Uplynutí doby platnosti osvědčení	1 091
Zrušení platnosti osvědčení	26
Úmrtí držitele osvědčení	41
Ohlášení odcizení nebo ztráty osvědčení	35
Poškození osvědčení	17
Změna některého z údajů uvedených v osvědčení	198
Vrácení osvědčení	719
Doručení nového osvědčení	2 785
Vznik služebního nebo pracovního poměru u zpravodajské služby	59
<b>Celkem</b>	<b>4 971</b>

<sup>1)</sup> Do roku 2011 Úřad vydával osvědčení fyzické osoby pro cizí moc pro přístup k utajovaným informacím Západoevropské unie (Western European Union). Tato organizace ukončila svou činnost ke dni 30. června 2011.

## Zastavení bezpečnostního řízení v roce 2022

Neodstranění nedostatků v žádosti ve stanovené lhůtě	9
Uvedení nepravdivé nebo neúplné výpovědi	13
Nesplnění podmínek – dosažení 18 let věku, svéprávnosti, nebo bezúhonnosti	0
Opakované nedostavení se k pohovoru	1
Úmrtí	1
Oznámení odpovědné osoby, že pominuly skutečnosti, kterými byla žádost odůvodněna	48
Nedání souhlasu podle § 107 zákona	3
Účastník řízení se dlouhodobě zdržuje v cizině	1
Odpadl důvod bezpečnostního řízení	1
Zpětvzetí žádosti	50
<b>Celkem</b>	<b>127</b>

### 2.3.6. Personální projekt

V souladu s § 72 zákona předložila ministerstva a další ústřední správní úřady své personální projekty. Usnesením vlády ČR č. 439, ze dne 19. června 2012, byl schválen Postup při zpracovávání personálních projektů a jejich ověřování Národním bezpečnostním úřadem. V něm bylo uloženo členům vlády a vedoucím ostatních ústředních správních úřadů postupovat podle materiálu schváleného v tomto usnesení a poskytovat řediteli Úřadu součinnost při zpracovávání vyjádření k personálním projektům a jejich ověřování. Předmětný materiál stanovuje jednotný obsah, formu a strukturu personálních projektů a upravuje i způsob jejich hodnocení Úřadem.

Účelem zpracování personálních projektů je získat celkový přehled o situaci v oblasti ochrany utajovaných informací na úseku personální bezpečnosti, zhodnotit stav z hlediska počtu fyzických osob, které žádají o vydání osvědčení fyzické osoby, ve vztahu ke skutečným potřebám a četnosti výskytu utajovaných informací u ústředních orgánů státní správy a informovat o eventuelních nedostatcích a možných problémech vyskytujících se v personální bezpečnosti.

Stejně jako v předchozích letech bylo i v roce 2022 vyjádření Úřadu k personálním projektům předloženo do připomínkového řízení dotčeným ministerstvům a orgánům státní správy. Největší počet žádostí na rok 2023 je plánován rezortem Ministerstva obrany (3 763 žádostí) a Ministerstva vnitra (1 062 žádostí).

Na základě předložených personálních projektů a vypořádání vznesených připomínek zpracoval Úřad materiál pro jednání vlády, který vláda ČR projednala dne 23. listopadu 2022 a vydala usnesení č. 973, kterým schválila předložené personální projekty. Tímto usnesením zároveň uložila členům vlády a vedoucím ostatních ústředních správních úřadů postupovat při zpracování a vedení přehledu míst a funkcí, na kterých je nezbytné mít přístup k utajovaným informacím, a při potvrzování zdůvodnění nutnosti přístupu fyzické osoby k utajované informaci tak, aby žádosti o vydání osvědčení fyzické osoby byly podávány jen v případech odůvodněné a nezbytné potřeby přístupu fyzické osoby k utajované informaci. Dále uložila trvale přehodnocovat seznamy míst a funkcí, na kterých je nezbytné mít přístup k utajovaným informacím. Řediteli Úřadu vláda uložila zajistit na žádost příslušného člena vlády nebo vedoucího ústředního správního úřadu metodickou podporu při plnění uvedených úkolů.

## 2.4. BEZPEČNOSTNÍ ZPŮSOBILOST

V roce 2022 Úřad vedl, ve smyslu části čtvrté zákona, bezpečnostní řízení k žádostem o vydání dokladu o bezpečnostní způsobilosti fyzické osoby (dále jen „doklad“), vydával doklad, vydával rozhodnutí o nevydání dokladu, dále prověřoval, zda fyzické osoby, které již jsou držiteli dokladu, i nadále splňují podmínky pro jeho vydání, vydával rozhodnutí o zrušení platnosti dokladu a realizoval řadu dalších úkonů s tím spojených, např. zakládání, vedení, doplňování, evidenci a vyřazování bezpečnostních svazků, vedení evidence fyzických osob, které jsou držiteli dokladu, atd.

Rovněž v tomto roce, tak jako v letech minulých, bylo nejvíce žádostí podáno ve spojitosti s citlivými činnostmi podle atomového zákona, a to 1 114 žádostí. Ve srovnání s předchozím rokem, bylo v roce 2022 podle tohoto zákona přijato o 546 žádostí více a dá se očekávat, že tento počet bude v příštím roce ještě narůstat především z důvodu podávání opakovaných žádostí o vydání dokladu podle § 99 odst. 4 zákona.

V roce 2022 Úřad v návaznosti na opatření vlády ČR přijatá v souvislosti s bezpečnostní situací v nezbytných případech uplatňoval novelu zákona provedenou zákonem č. 523/2020 Sb., která garantuje, že držitel dokladu, jenž podal opakovanou žádost o jeho vydání podle ustanovení § 99 odst. 4 zákona a v době probíhajícího bezpečnostního řízení byl vyhlášen nebo platil nouzový stav nebo stav ohrožení, a to pro území celého státu, anebo válečný stav, přičemž o této žádosti nebylo rozhodnuto do doby zániku platnosti jeho dosavadního dokladu, a to z důvodu uplynutí doby na něm vyznačené platnosti, je do doby vydání rozhodnutí Úřadu o opakované žádosti umožněn výkon citlivé činnosti, nejdéle však po dobu 12 měsíců po uplynutí doby platnosti dosavadního dokladu. Seznam dokladů, kterým uplynula platnost, ale na základě shora uvedených skutečností mohli jejich držitelé nadále vykonávat citlivou činnost, Úřad každý pracovní den aktualizoval na svých internetových stránkách.

### **2.4.1. Prověřování splňování podmínek po vydání dokladu**

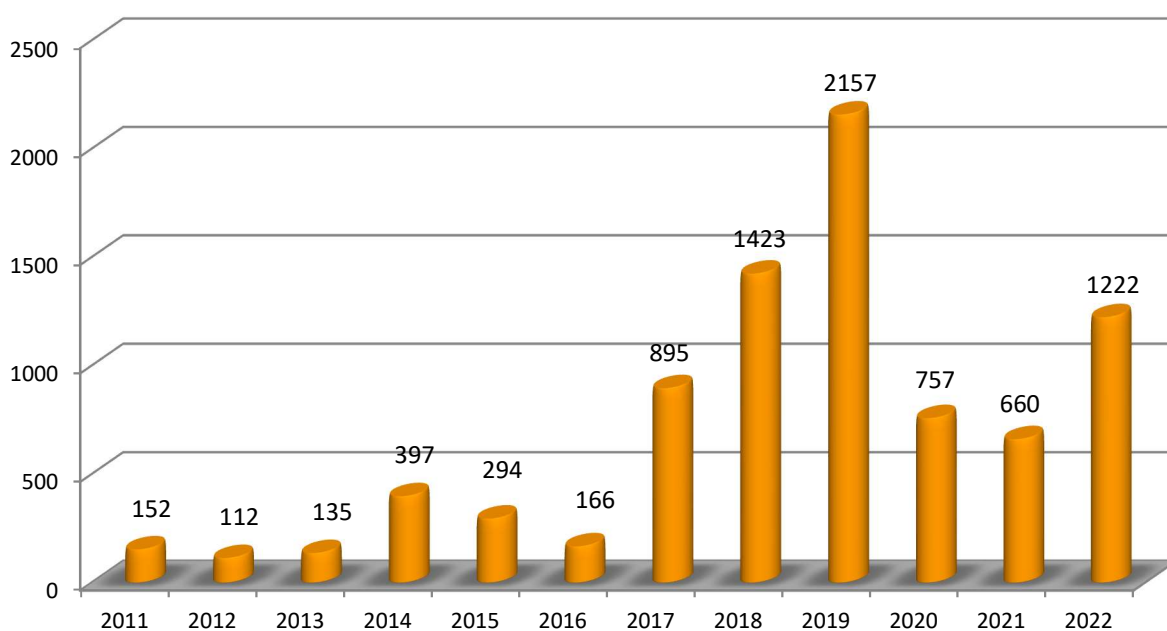
V oblasti bezpečnostní způsobilosti Úřad provádí rovněž činnosti, které souvisejí s prověřováním, zda fyzická osoba, která je držitelem dokladu, i nadále splňuje podmínky pro jeho vydání. V loňském roce bylo takto prověřeno celkem 48 držitelů dokladu. Prověřování držitelů dokladu bylo standardně prováděno v případech, kdy Úřad obdržel od zpravodajských služeb, Ministerstva vnitra nebo Policie ČR informace, jejichž obsah nasvědčoval tomu, že by držitel dokladu mohl přestat splňovat podmínky pro jeho vydání, nebo tyto informace vyplynuly z nahlášených změn samotným držitelem dokladu, případně je Úřad získal přímo svou vlastní činností (např. z průběžného monitoringu tzv. otevřených zdrojů). Periodické ověřování realizované po dobu platnosti příslušného dokladu bylo v loňském roce prováděno z výše uvedených důvodů v omezeném množství. Přesto v 16 případech toto prověřování vyústilo v zahájení řízení o zrušení platnosti dokladu, které bylo ve 4 případech ukončeno vydáním rozhodnutí o zrušení platnosti dokladu.

## 2.4.2. Statistické přehledy

Přehled přijatých žádostí a ukončených bezpečnostních řízení v roce 2022

Citlivá činnost podle	Přijaté žádosti	Doklad vydán	Doklad nevydán	Řízení zastaveno	Zrušení platnosti dokladu
§ 8 zákona č. 38/1994 Sb. <sup>2)</sup>	94	90	3	7	2
§ 162 odst. 2 zákona č. 263/2016 Sb. <sup>3)</sup>	1 114	1 063	4	21	2
§ 25c odst. 10 zákona č. 61/1988 Sb. <sup>4)</sup>	4	5	0	1	0
§ 220 odst. 1 zákona č. 134/2016 Sb. <sup>5)</sup>	3	2	0	2	0
§ 2a zákona č. 312/2006 Sb. <sup>6)</sup>	4	3	0	0	0
Neuvedeno	3	2	0	0	0
<b>Celkem</b>	<b>1 222</b>	<b>1 165</b>	<b>7</b>	<b>31</b>	<b>4</b>

Přijaté žádosti o vydání dokladu v letech 2011 až 2022



<sup>2)</sup> Zákon č. 38/1994 Sb., o zahraničním obchodu s vojenským materiálem a o doplnění zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů, a zákona č. 140/1961 Sb., trestní zákon, ve znění pozdějších předpisů, ve znění pozdějších předpisů.

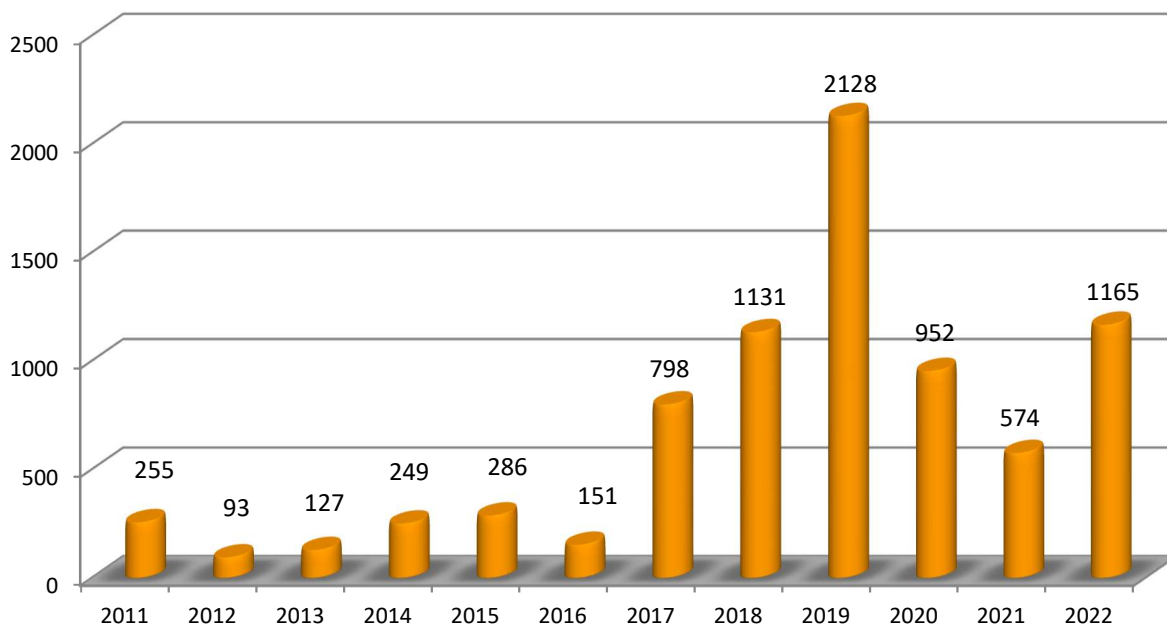
<sup>3)</sup> Zákon č. 263/2016 Sb., atomový zákon, ve znění pozdějších předpisů.

<sup>4)</sup> Zákon č. 61/1988 Sb., o hornické činnosti, výbušninách a o státní báňské správě, ve znění pozdějších předpisů.

<sup>5)</sup> Zákon č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek, ve znění pozdějších předpisů.

<sup>6)</sup> Zákon č. 312/2006 Sb., o insolvenčních správcích, ve znění pozdějších předpisů.

## Vydané doklady v letech 2011 až 2022



### **2.4.3. Analýza důvodů nevydání nebo zrušení platnosti dokladu**

V roce 2022 Úřad vydal 7 rozhodnutí o nevydání dokladu podle § 121 odst. 2 zákona a 4 rozhodnutí o zrušení platnosti dokladu podle § 121 odst. 3 zákona.

Většina těchto rozhodnutí byla vydána z důvodu nesplnění podmínky spolehlivosti podle § 81 odst. 1 písm. e) zákona, a to z důvodu přítomnosti fakultativní negativní okolnosti podle § 84 odst. 3 písm. c) zákona, tedy chování, ovlivnitelnost nebo nedůvěryhodnost fyzické osoby, která může vést ke zneužití výkonu citlivé činnosti. Skutková podstata této negativní okolnosti může být naplněna širokou škálou jednání, přičemž oproti předchozím letům, kdy dominovalo závadové jednání pod vlivem alkoholu nebo jiné omamné či psychotropní látky nebo v souvislosti s užíváním takových látek, se v roce 2022 vyskytovaly v obdobném počtu i případy související s majetkovou situací posuzované osoby, a to ve formě dotování účasti na hazardních hrách úvěry nebo dlouhodobého nehrzení povinných zákonných plateb, kdy i v tomto případě byly finanční prostředky využívány posuzovanou osobou k účasti na hazardních hrách. V jednom z těchto případů Úřad konstatoval rovněž negativní okolnost podle § 84 odst. 3 písm. a) zákona, tedy uvedení nepravdivé informace, zamlčení informace rozhodné pro objektivní zjištění skutečného stavu věci při ověřování podmínek pro vydání dokladu nebo nenahlášení změny údajů v žádosti podle § 99 zákona nebo v jiném materiálu, poskytnutém Úřadu v příloze k této žádosti, která byla konstatována v souvislosti s opakovaným zamlčením účasti na hazardních hrách. Ostatní jednání naplňující skutkovou podstatu této negativní okolnosti se v roce 2022 vyskytovala ojediněle. Demonstrativně lze uvést, že se jednalo o ovlivnitelnost posuzované osoby jinými osobami při výkonu zahraničního obchodu s vojenským materiálem nebo o krádež či podvodné jednání.

Ve 2 případech Úřad v roce 2022 přistoupil ke zrušení platnosti dokladu, neboť posuzované osoby přestaly splňovat podmínku bezúhonnosti podle § 81 odst. 1 písm. c) zákona. Jednalo se o případy odsouzení pro trestné činy obecně nebezpečné a proti pořádku ve věcech veřejných.

Negativní okolnost podle § 84 odst. 3 písm. e) zákona, tedy opakované neposkytnutí nezbytné součinnosti při bezpečnostním řízení podle § 101 odst. 1 zákona, byla v roce 2022 konstatována v 1 případě, konkrétně pro opakované neudělení souhlasu podle § 109 odst. 2 zákona.

Stejně jako v předchozích letech nebyla ani v roce 2022 u posuzovaných osob shledána přítomnost obligatorní negativní okolnosti podle § 84 odst. 2 zákona.

## 2.5. PRŮMYSLOVÁ BEZPEČNOST

Mezi stěžejní činnosti, které Úřad v roce 2022 realizoval v oblasti průmyslové bezpečnosti, patří provádění bezpečnostních řízení o žádostech podnikatelů o vydání osvědčení podnikatele, v jejichž závěru Úřad vydával osvědčení podnikatele nebo rozhodnutí o nevydání osvědčení podnikatele. Úřad rovněž přijímal žádosti podnikatelů o vydání osvědčení podnikatele pro cizí moc a při splnění zákonem stanovených podmínek vydával osvědčení podnikatele pro cizí moc potvrzující cizí moci provedení bezpečnostního řízení u podnikatele při současném držení osvědčení podnikatele a platnost tohoto osvědčení.

Ve vztahu k podnikatelům, kteří jsou držiteli osvědčení podnikatele, se činnost Úřadu zaměřovala především na provádění úkonů prověřování, zda i nadále splňují zákonem stanovené podmínky pro vydání osvědčení podnikatele, a to v souvislosti s hlášenými změnami údajů uvedených v žádosti podnikatele oznamovaných jednotlivými držiteli osvědčení podnikatele, skutečnostmi získanými z vlastní činnosti Úřadu nebo informacemi poskytnutými Úřadu orgány státu či právníky nebo fyzickými osobami. V návaznosti na zjištěné skutečnosti Úřad vedl řízení o zrušení platnosti osvědčení podnikatele a v případech, kdy podnikatel přestal splňovat podmínky pro vydání osvědčení podnikatele, vydával rozhodnutí o zrušení platnosti těchto osvědčení.

Významnou oblastí činnosti Úřadu v rámci průmyslové bezpečnosti bylo rovněž poskytování konzultací, doporučení a stanovisek pro podnikatele v souvislosti s institutem prohlášení podnikatele podle § 15a zákona.

V oblasti průmyslové bezpečnosti Úřad realizoval řadu dalších úkonů spojených s výše uvedenými činnostmi, jako je např. zakládání, vedení, doplňování, evidence a vyřazování bezpečnostních svazků, vedení evidence podnikatelů, kteří jsou držiteli osvědčení podnikatele, atd.

V roce 2022 i nadále probíhala velmi dobrá a efektivní součinnost Policie ČR, zpravodajských služeb a dalších spolupracujících orgánů státu a právníků osob s Úřadem v rámci prováděných bezpečnostních řízení i v rámci prověřování a ověřování splňování podmínek pro vydání osvědčení podnikatele držiteli osvědčení.

Z hlediska legislativního rámce provádění bezpečnostního řízení byl rok 2022 charakterizován přípravou, tvorbou a zejména finalizací návrhů legislativního textu novely zákona a přípravou návrhu nového prováděcího předpisu pro oblast průmyslové bezpečnosti.

Úřad v návaznosti na opatření vlády ČR přijatá v roce 2022 v souvislosti s bezpečnostní situací v nezbytných případech uplatňoval novelu zákona provedenou zákonem č. 523/2020 Sb., která stanoví, že držiteli osvědčení podnikatele, jenž podal opakovanou žádost o jeho vydání podle ustanovení § 96 odst. 4 zákona a v době probíhajícího bezpečnostního řízení byl vyhlášen nebo platil nouzový stav nebo stav ohrožení, a to pro území celého státu, anebo válečný stav, přičemž o této žádosti nebylo rozhodnuto do doby zániku platnosti jeho dosavadního osvědčení podnikatele, a to

z důvodu uplynutí doby na něm vyznačené platnosti, je do doby vydání rozhodnutí Úřadu o opakované žádosti umožněn přístup k utajované informaci, nejdéle však po dobu 12 měsíců po uplynutí doby platnosti dosavadního osvědčení podnikatele. Seznam osvědčení, kterým uplynula platnost, ale na základě shora uvedených skutečností byl jejich držitelům nadále umožněn přístup k utajovaným informacím, Úřad každý pracovní den aktualizoval na svých internetových stránkách.

### **2.5.1. Bezpečnostní řízení o žádostech podnikatelů**

V průběhu roku 2022 bylo Úřadem přijato 57 žádostí podnikatelů o vydání osvědčení podnikatele. Z hlediska jejich členění podle stupně utajení se jednalo o 32 žádostí o vydání osvědčení podnikatele pro přístup k utajované informaci stupně utajení Důvěrné, 24 žádostí o vydání osvědčení podnikatele pro přístup k utajované informaci stupně utajení Tajné a 1 žádost o vydání osvědčení podnikatele pro přístup k utajované informaci stupně utajení Přísně tajné. Z výše uvedeného počtu žádostí Úřad k 31. prosinci 2022 rozhodl o 30 žádostech, u zbylých 27 žádostí k tomuto datu bezpečnostní řízení o žádosti podnikatele stále probíhala. Z hlediska typu podaných žádostí v roce 2022 převažovaly žádosti podnikatelů o vydání osvědčení podnikatele podané podle § 96 odst. 1 zákona, a to 32 žádostí oproti 25 tzv. opakovaným žádostem podaným podle § 96 odst. 4 zákona.

Porovnáním vývoje počtu žádostí za roky 2012 až 2022 lze učinit závěr, že výraznými faktory ovlivňujícími počty podaných žádostí podnikatelů o vydání osvědčení v roce 2022 byly ekonomické aspekty, tedy celosvětová ekonomická situace spolu s energetickou a bezpečnostní situací v evropském prostoru, z nichž pramenící signály o inflačních tlacích spojené s predikcí ekonomické recese a v neposlední řadě s nimi spojená dynamika podnikatelského prostředí, v řadě případů charakterizovaná přeměnami obchodních společností.

Ve sledovaném období Úřad rozhodl ve 47 případech o vydání osvědčení podnikatele. Oproti roku 2021, kdy Úřadem nebylo ani v jednom případě rozhodnuto o nevydání osvědčení podnikatele, byla v roce 2022 vydána 3 rozhodnutí o nevydání osvědčení podnikatele. Celkem v 10 případech Úřad rozhodl o zastavení bezpečnostního řízení vedeného o žádosti o vydání osvědčení podnikatele. V 5 případech bylo důvodem pro zastavení bezpečnostního řízení neodstranění nedostatků žádosti, v dalších 3 případech se jednalo o zpětvzetí žádosti o vydání osvědčení podnikatele a ve 2 případech bylo důvodem pro zastavení bezpečnostního řízení neposkytování nezbytné součinnosti ze strany žadatele.

### **2.5.2. Prověřování splňování podmínek po vydání osvědčení podnikatele**

Prověřování, zda držitelé osvědčení podnikatele nadále splňují zákonem stanovené podmínky pro vydání osvědčení podnikatele, je významným objemem činnosti Úřadu v oblasti průmyslové bezpečnosti. Tato činnost je permanentně prováděna u všech držitelů osvědčení podnikatele. Z hlediska skladby ji lze rozdělit na standardní periodické prověřování, které je úzce spojeno i s ověřováním a prověřováním změn oznamovaných v rámci pravidelného ročního hlášení změn všemi držiteli osvědčení podnikatele [povinnost podle § 68 písm. d) zákona], dále na prověřování změn údajů oznamovaných podnikateli podle jiných ustanovení zákona [§ 68 písm. c) a f) zákona a § 69 odst. 1 písm. c) zákona], na případy, kdy Úřad obdržel od zpravodajských služeb, Ministerstva vnitra nebo Policie ČR informace, které se vztahovaly ke splňování podmínek pro vydání osvědčení podnikatele nebo jejichž obsah nasvědčoval tomu, že držitel osvědčení podnikatele by mohl přestat splňovat podmínky pro jeho vydání, případně takovéto informace Úřad získal přímo svou vlastní činností (např. z průběžného monitoringu tzv. otevřených zdrojů). Mimo uvedené činnosti Úřad dále prověřoval splňování podmínek pro vydání osvědčení podnikatele u žadatelů o vydání osvědčení pro cizí moc. Na základě skutečností zjištěných prověřováním bylo v 5 případech zahájeno řízení o zrušení platnosti osvědčení podnikatele. V průběhu roku 2022 bylo ukončeno 1 takto zahájené řízení (viz kap. 2.5.5. Statistické přehledy).

Prověřování splňování podmínek pro vydání osvědčení podnikatele je současně jedním z podkladů pro směřování a výkon kontrol ochrany utajovaných informací prováděných Úřadem, na jejichž realizaci se odbor průmyslové bezpečnosti podílí (viz kap. 2.8.).

### **2.5.3. Analýza důvodů nevydání nebo zrušení platnosti osvědčení podnikatele**

V roce 2022 rozhodl Úřad v bezpečnostních řízeních vedených o žádosti podnikatele ve 3 případech o nevydání osvědčení podnikatele. Důvodem pro nevydání osvědčení podnikatele bylo v 1 případě nesplňování podmínky podle § 16 odst. 1 písm. a) zákona a ve 2 případech nesplňování podmínky podle § 16 odst. 1 písm. b) zákona.

Za totéž období Úřad nerozhodl v žádném případě o zrušení platnosti osvědčení podnikatele.

### **2.5.4. Přehled ostatních důvodů zániku platnosti osvědčení podnikatele**

V roce 2022 převažoval mezi důvody zániku platnosti osvědčení podnikatele zánik platnosti doručení nového osvědčení podnikatele pro stejnou formu přístupu podnikatele k utajované informaci – celkem 24 případů. Druhým nejčastějším důvodem zániku platnosti osvědčení podnikatele pak byl zánik uplynutím doby jeho platnosti – celkem 14 případů. Dalším významným důvodem pak byl zánik platnosti osvědčení podnikatele z důvodu jeho vrácení držitelem – celkem 4 případy. V 1 případě došlo k oznámení ztráty osvědčení podnikatele, přičemž držitel nepožádal o vydání nového osvědčení.

Počet případů zániku platnosti osvědčení podnikatele v roce 2022 podle jednotlivých důvodů je uveden v kapitole 2.5.5.

### **2.5.5. Statistické přehledy**

#### **Přijaté žádosti o vydání osvědčení podnikatele v roce 2022**

Důvěrné	Tajné	Přísně tajné	Celkem
32	24	1	57

#### **Stav zpracování žádostí o vydání osvědčení podnikatele přijatých v roce 2022**

Osvědčení vydáno	Osvědčení nevydáno	Řízení zastaveno	Probíhalo k 31. 12. 2022	Celkem
25	0	5	27	57

#### **Vydaná osvědčení podnikatele v roce 2022**

Důvěrné	Tajné	Přísně tajné	Celkem
41	27	0	68 <sup>7)</sup>

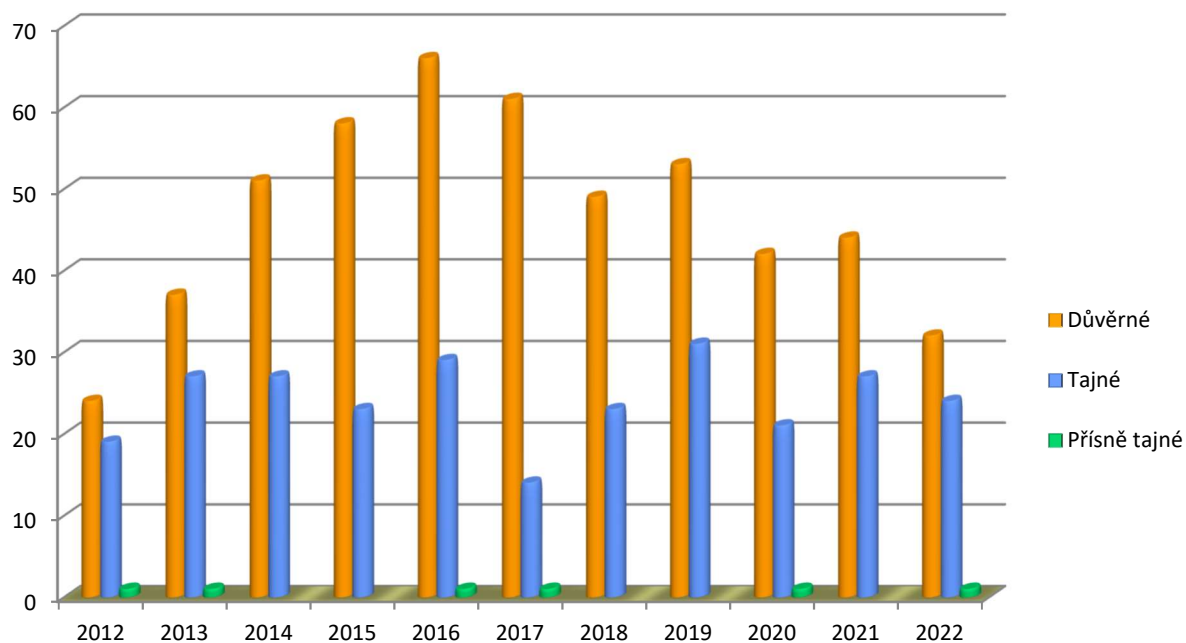
<sup>7)</sup> Uvedený počet zahrnuje osvědčení podnikatele vydaná na základě provedení bezpečnostního řízení i osvědčení podnikatele vydaná postupem podle § 56 odst. 4 zákona (výměna osvědčení).



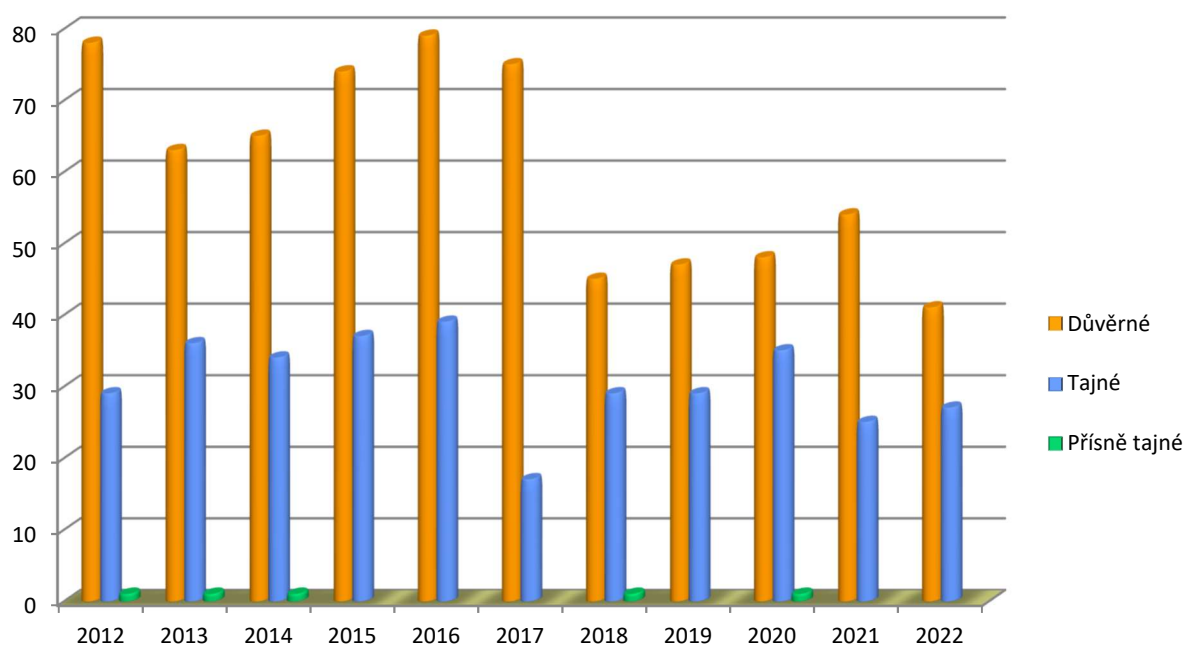
### Řízení o zrušení platnosti osvědčení podnikatele v roce 2022

Zahájená řízení	Platnost zrušena	Řízení zastaveno	Probíhalo k 31. 12. 2022
5	0	5	9

### Přijaté žádosti o vydání osvědčení podnikatele v letech 2012 až 2022



### Vydaná osvědčení podnikatele v letech 2012 až 2022



## Zánik platnosti osvědčení podnikatele podle důvodu v roce 2022

Uplynutí doby platnosti osvědčení	14
Zrušení platnosti osvědčení	0
Zrušení podnikatele	0
Ohlášení odcizení nebo ztráty osvědčení	1 <sup>8)</sup>
Poškození osvědčení	0 <sup>8)</sup>
Změna některého z údajů uvedených v osvědčení	0 <sup>8)</sup>
Vrácení osvědčení	4
Doručení nového osvědčení pro stejnou formu přístupu k UI	24
Doručení rozhodnutí o nevydání osvědčení pro stejnou formu přístupu k UI	0
<b>Celkem</b>	<b>43</b>

## 2.6. ADMINISTRATIVNÍ A FYZICKÁ BEZPEČNOST, ÚSTŘEDNÍ REGISTR

### 2.6.1. Administrativní bezpečnost

V loňském roce byl dokončen legislativní proces přípravy nové vyhlášky, o administrativní bezpečnosti a o registrech utajovaných informací. Vyhláška byla dne 22. září 2022 vyhlášena ve Sbírce zákonů pod č. 275/2022 Sb. a účinnosti nabyla k 1. lednu 2023 (viz kap. 2.1.1.). Cílem zpracování nové vyhlášky bylo zejména zjednodušení a zpřehlednění stávající legislativní úpravy této oblasti, přičemž byly zohledněny jak poznatky z aplikační praxe, které byly získány v rámci kontrolní a metodické činnosti Úřadu v předchozích letech, tak i připomínky řady subjektů, které jsou touto právní úpravou vázány.

V návaznosti na vydání nové vyhlášky Úřad v závěru roku 2022 organizačně připravil sérii seminářů zaměřených na změny, které nová právní úprava administrativní bezpečnosti přináší do praxe. První semináře určené pro zájemce z řad odborné veřejnosti ze státní i soukromé sféry jsou plánovány na leden 2023. Současně byl připraven i doprovodný metodický materiál komparativně popisující nejdůležitější změny v právní úpravě, který bude poskytnut účastníkům seminářů a zároveň bude zpřístupněn odborné veřejnosti na internetových stránkách Úřadu.

Kromě uvedených činností Úřad v roce 2022 realizoval kontroly ochrany utajovaných informací (viz kap. 2.8.). Všechny provedené kontroly ochrany utajovaných informací (23 u orgánů státu, 1 u veřejné vysoké školy a 41 u podnikatelů) byly zaměřeny i na oblast administrativní bezpečnosti. Poskytována byla rovněž metodická pomoc orgánům státu i subjektům ze soukromého sektoru prostřednictvím konzultací a zodpovídáním dotazů k praktické aplikaci právních předpisů a také při tvorbě a aktualizaci interních norem upravujících předmětnou oblast (viz kap. 2.9.).

<sup>8)</sup> Počet případů zániku platnosti osvědčení podnikatele, při kterých nebyl uplatněn postup výměny osvědčení podle § 56 odst. 4 zákona, a došlo tak i k zániku možnosti přístupu podnikatele k utajované informaci; nezahrnuje tedy případy, kdy došlo k vydání nového osvědčení podnikatele na základě žádosti podané v zákonné 15denní lhůtě.

### 2.6.1.1. Posuzování bezpečnostní dokumentace podnikatele z hlediska administrativní bezpečnosti

V rámci vedených bezpečnostních řízení o vydání osvědčení podnikatele nebo při aktualizaci bezpečnostní dokumentace podnikatele, který je držitelem osvědčení podnikatele, bylo v roce 2022 přijato celkem 47 žádostí o stanovisko k bezpečnostní dokumentaci podnikatele z hlediska zajištění ochrany utajovaných informací administrativní bezpečností. Přibližně v 60 % případů byla při posuzování dokumentací provedena konzultace v prostorách Úřadu, u podnikatele nebo distanční formou (telefonicky a prostřednictvím e-mailu), která směřovala k úpravě dokumentace. V roce 2022 bylo posouzeno 43 bezpečnostních dokumentací podnikatele, včetně 7 dokumentací přijatých již v předchozím roce, a bylo provedeno 15 tzv. dohlídek, při kterých byla u podnikatele ověřena jeho schopnost zabezpečit ochranu utajovaných informací z hlediska administrativní bezpečnosti. Ve 2 případech byla bezpečnostní dokumentace podnikatele vrácena z důvodu zastavení řízení. Ke dni 31. prosince 2022 zbývalo posoudit 11 bezpečnostních dokumentací podnikatele. Přehled přijatých žádostí členěný v případě žádostí podaných v rámci probíhajícího bezpečnostního řízení o vydání osvědčení podnikatele podle stupně utajení, pro který má být osvědčení podnikatele vydáno, a stav jejich vyřízení je uveden v následující tabulce.

#### **Přijaté žádosti a posouzené bezpečnostní dokumentace podnikatele v roce 2022**

	<b>Přijaté žádosti</b>	<b>Posouzeno</b>	<b>Vráceno</b>	<b>Zbývá posoudit</b>
<b>Důvěrné</b>	14	11	2	7
<b>Tajné</b>	4	3	0	2
<b>Přísně tajné</b>	0	0	0	0
<b>Aktualizace</b>	29	29	0	2
<b>Celkem</b>	<b>47</b>	<b>43</b>	<b>2</b>	<b>11</b>

### 2.6.2. Fyzická bezpečnost

V oblasti fyzické bezpečnosti Úřad vedle své hlavní činnosti (certifikace technických prostředků, posuzování způsobu realizace zajištění ochrany utajovaných informací fyzickou bezpečností uvedeného v bezpečnostní dokumentaci podnikatele, ověřování schopnosti podnikatele zabezpečit ochranu utajovaných informací z hlediska fyzické bezpečnosti a výkon kontroly) dále zajišťoval:

- ❑ činnosti spojené s členstvím v certifikační radě certifikačního orgánu Trezor Test s.r.o. (účast na certifikačních radách a účast při provádění zkoušek na mechanických zábranných systémech podle příslušných norem),
- ❑ metodickou pomoc v souvislosti s instalací technických prostředků a s návrhy opatření fyzické bezpečnosti na vyžádání u podnikatelů nebo orgánů státu (Rada pro rozhlasové a televizní vysílání, Ministerstvo zemědělství ČR, Nejvyšší kontrolní úřad, ZVI a.s., Magistrát hlavního města Prahy, Úřad pro zahraniční styky a informace, Centrum podpory MO – VÚ 3255, Národní agentura pro komunikační a informační technologie, s.p., S.ICZ a.s., STÁTNÍ TISKÁRNA CENIN, státní podnik, XERTEC a.s., IF FACILITY a.s., OHLA ŽS, a.s., TECHNISERV IT, spol. s r.o., Vojenský výzkumný ústav, s.p., ČEZ Distribuce, a.s., ATOS IT Solutions and Services, s.r.o., Ministerstvo zahraničních věcí aj.),

- ❑ metodickou pomoc na koordinačních jednáních při přípravě bezpečnostních opatření vytipovaných prostor pro akci CZ PRES 2022 (Předsednictví ČR v Radě EU v roce 2022) pro režimové akce a jednání ve 2. pololetí roku 2022,
- ❑ konzultace a metodickou pomoc při přípravě zabezpečení pro přípravnou dokumentaci na výběrové řízení na rekonstrukci areálu pro agenturu EUSPA,
- ❑ inspekce u NATO v Joint Chemical, Biological, Radiological and Nuclear Defence Centre of Excellence (JCBRN Defence CoE),
- ❑ konzultace a metodickou pomoc při přípravě zabezpečení pro zadávací dokumentaci na výběrové řízení na výstavbu nového chráněného areálu Vojenského zpravodajství.

Metodická a konzultační činnost v oblasti fyzické bezpečnosti u podnikatelů a orgánů státu má především preventivní účinek. Při výkonu kontroly nebo při ověřování schopnosti podnikatele zabezpečit ochranu utajovaných informací jsou tak zjišťovány méně závažné nedostatky a vady. Zároveň je prováděn výklad legislativy v oblasti fyzické bezpečnosti.

#### 2.6.2.1. Certifikace technických prostředků

Nezbytnou zákonnou podmínkou pro používání technických prostředků k ochraně utajovaných informací je mj. i jejich certifikace, při které jsou ověřovány vlastnosti deklarované výrobcem. Úřad v roce 2022 přijal celkem 127 žádostí o certifikaci pro 311 technických prostředků. V rámci posuzování a vyhodnocování podkladů pro certifikaci bylo u 25 % žádostí vyžádáno jejich doplnění a upřesnění. Pouze v jednom případě byl certifikační proces ukončen bez vydání certifikátu, protože byla zaslána žádost na zařízení sloužící k přivolání pomoci seniorům, které Úřad necertifikuje.

Úřad vydal celkem 292 certifikátů technických prostředků. Počty vydaných certifikátů technických prostředků podle jednotlivých skupin definovaných zákonem jsou uvedeny v následující tabulce. Rozdíl mezi počtem žádostí a počtem vydaných certifikátů je způsoben sloučením více typově podobných výrobků na jeden certifikát.

#### **Vydané certifikáty technických prostředků v roce 2022**

<b>Mechanické zábranné prostředky<sup>10)</sup></b>	<b>117</b>
<b>Elektrická zámková zařízení, systémy pro kontrolu vstupů<sup>11)</sup></b>	<b>14</b>
<b>Zařízení elektrické zabezpečovací signalizace a tísňové systémy<sup>12)</sup></b>	<b>114</b>
<b>Zařízení fyzického ničení nosičů informací<sup>13)</sup></b>	<b>47</b>
<b>Celkem</b>	<b>292</b>

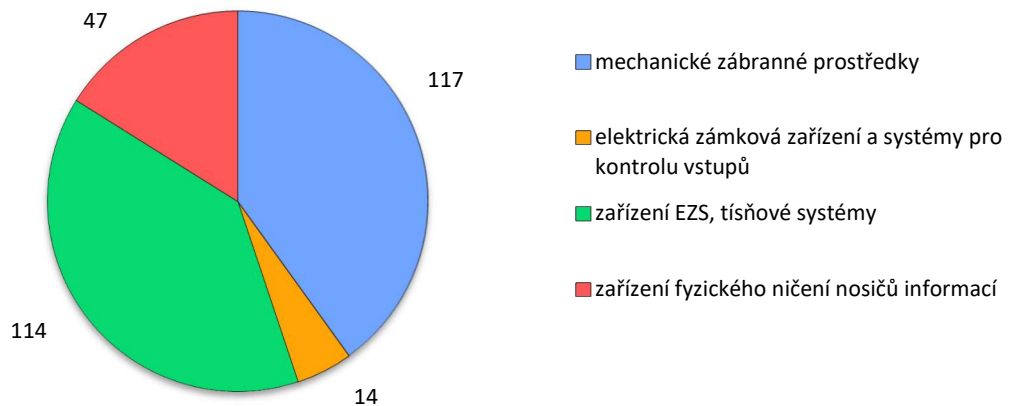
<sup>10)</sup> § 30 odst. 1 písm. a) zákona.

<sup>11)</sup> § 30 odst. 1 písm. b) zákona.

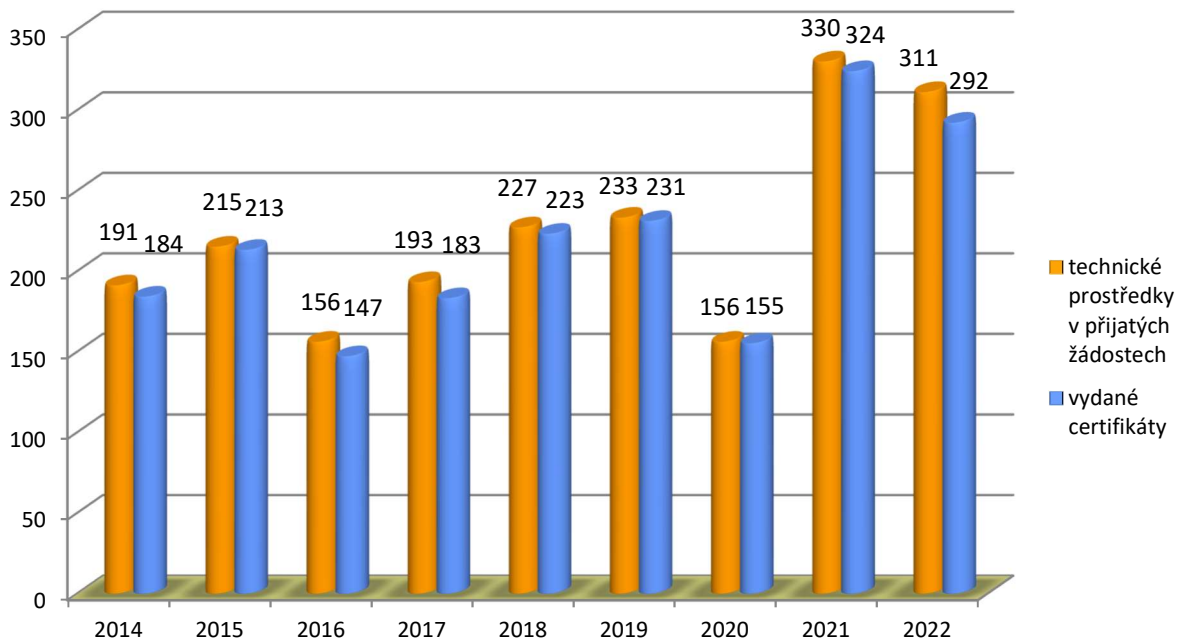
<sup>12)</sup> § 30 odst. 1 písm. c) a e) zákona.

<sup>13)</sup> § 30 odst. 1 písm. h) zákona.

### Certifikáty technických prostředků v roce 2022

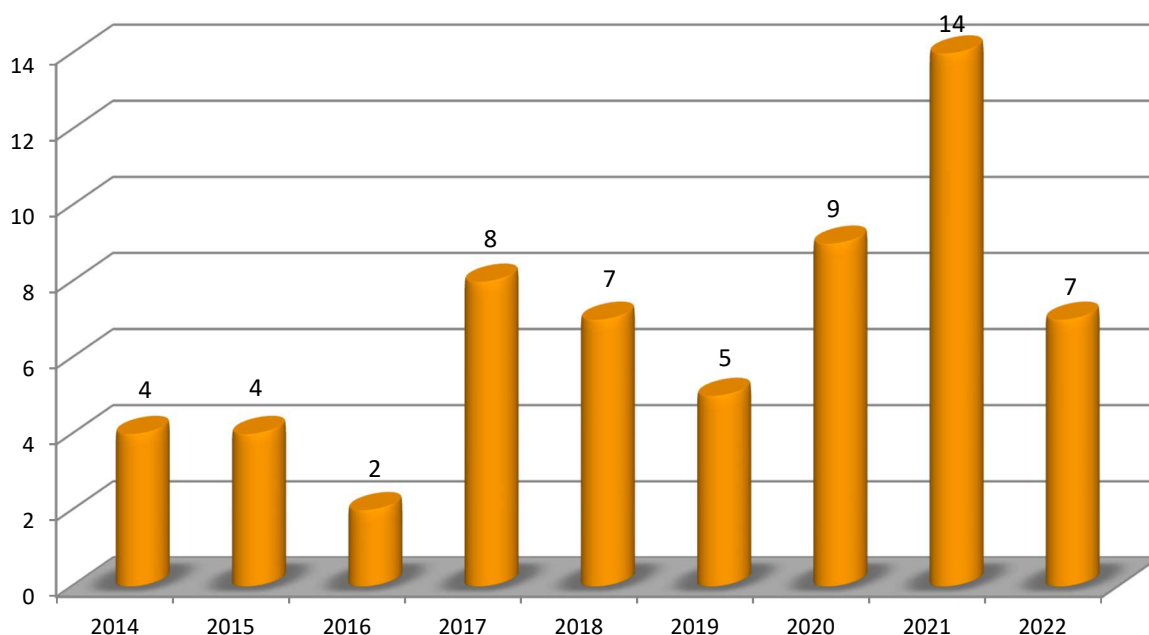


### Certifikace technických prostředků v letech 2014 až 2022



Kromě certifikátů uvedených v předchozí tabulce a grafech bylo v roce 2022, na základě podaných žádostí, vydáno 7 certifikátů pro jednotlivé technické prostředky – uživatelské certifikáty. V 6 případech se jednalo o bezpečnostní dveře a v 1 případě skartovací stroj. Tyto žádosti podávají uživatelé, kteří si zajistí vlastní posudek na konkrétní technický prostředek nasazený pro ochranu utajovaných informací. Srovnání počtu vydaných uživatelských certifikátů technických prostředků v jednotlivých letech zobrazuje následující graf.

### Uživatelské certifikáty technických prostředků v letech 2014 až 2022



V souvislosti s certifikací technických prostředků je průběžně aktualizován zveřejněný certifikační postup Úřadu, který stanovuje rozsah akreditovaných zkoušek pro jednotlivé druhy technických prostředků a slouží jako podklad pro certifikaci. Aktualizace se týká novel technických norem, které jsou zapracovávány do zveřejňovaného certifikačního postupu. Průběžně probíhá také aktualizace certifikovaných technických prostředků, které jsou uváděny na internetových stránkách Úřadu.

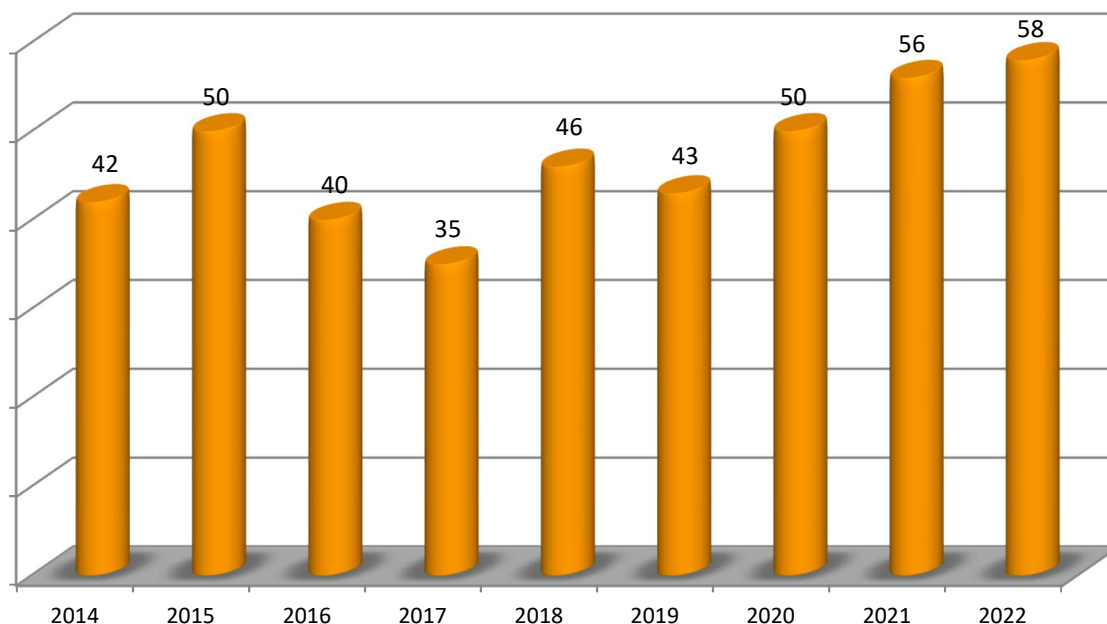
#### 2.6.2.2. Posuzování bezpečnostní dokumentace podnikatele z hlediska fyzické bezpečnosti

V rámci vedených bezpečnostních řízení o vydání osvědčení podnikatele nebo při aktualizaci bezpečnostní dokumentace podnikatele, který je držitelem osvědčení podnikatele, bylo v roce 2022 přijato celkem 68 žádostí o stanovisko k bezpečnostní dokumentaci podnikatele z hlediska zajištění ochrany utajovaných informací fyzickou bezpečností. Při posuzování dokumentací byla v 25 % případů provedena konzultace s podnikatelem v sídle Úřadu nebo přímo v sídle podnikatele. Bylo posouzeno 58 bezpečnostních dokumentací podnikatele a bylo provedeno 46 tzv. dohlídek, při kterých byla v sídle podnikatele ověřena jeho schopnost zabezpečit ochranu utajovaných informací z hlediska fyzické bezpečnosti. Na rozdíl od minulých let nebyla vrácena žádná bezpečnostní dokumentace podnikatele z důvodu zastavení řízení. Ke dni 31. prosince 2022 zbývalo posoudit 10 bezpečnostních dokumentací podnikatele. Přehled přijatých žádostí, členěný podle kategorií zabezpečených oblastí, je uveden v následující tabulce.

#### **Přijaté žádosti a posouzené bezpečnostní dokumentace podnikatele v roce 2022**

	Důvěrné	Tajné	Přísně tajné	Celkem
<b>Přijaté žádosti</b>	46	22	0	<b>68</b>
<b>Posouzené dokumentace</b>	40	18	0	<b>58</b>

### Posouzené bezpečnostní dokumentace podnikatele v letech 2014 až 2022



#### 2.6.2.3. Problémové oblasti fyzické bezpečnosti

Certifikace technických prostředků:

- ❑ neúplné podklady nebo naopak nadbytečné dokumenty k žádosti o certifikaci technického prostředku,
- ❑ chybějící plná moc pro vydání certifikátu pro jiný subjekt, než je žadatel o certifikaci.

Ověřování schopnosti podnikatele zabezpečit ochranu utajovaných informací z hlediska fyzické bezpečnosti:

- ❑ chybovost v bodovém hodnocení opatření fyzické bezpečnosti a nesprávně instalované certifikované technické prostředky nebo instalace jiných technických prostředků,
- ❑ nadbytečnost některých informací uváděných v projektu fyzické bezpečnosti (nepřehledná dokumentace ve více variantách, seznam nájemců v budově s dislokací zabezpečené oblasti, certifikáty shody na použité výrobky místo certifikátu vydaného Úřadem aj.), nebo naopak neúplné projekty fyzické bezpečnosti (absence nebo nekompletnost certifikátů technických prostředků, nedostatečný popis objektu aj.) anebo nesoulad skutečného stavu se stavem deklarovaným,
- ❑ nekompletní popis režimových opatření fyzické bezpečnosti (neaktualizovaná evidence přístupových karet a klíčů, neúplné seznamy osob s oprávněním ke vstupu do zabezpečené oblasti).

### 2.6.3. Ústřední registr

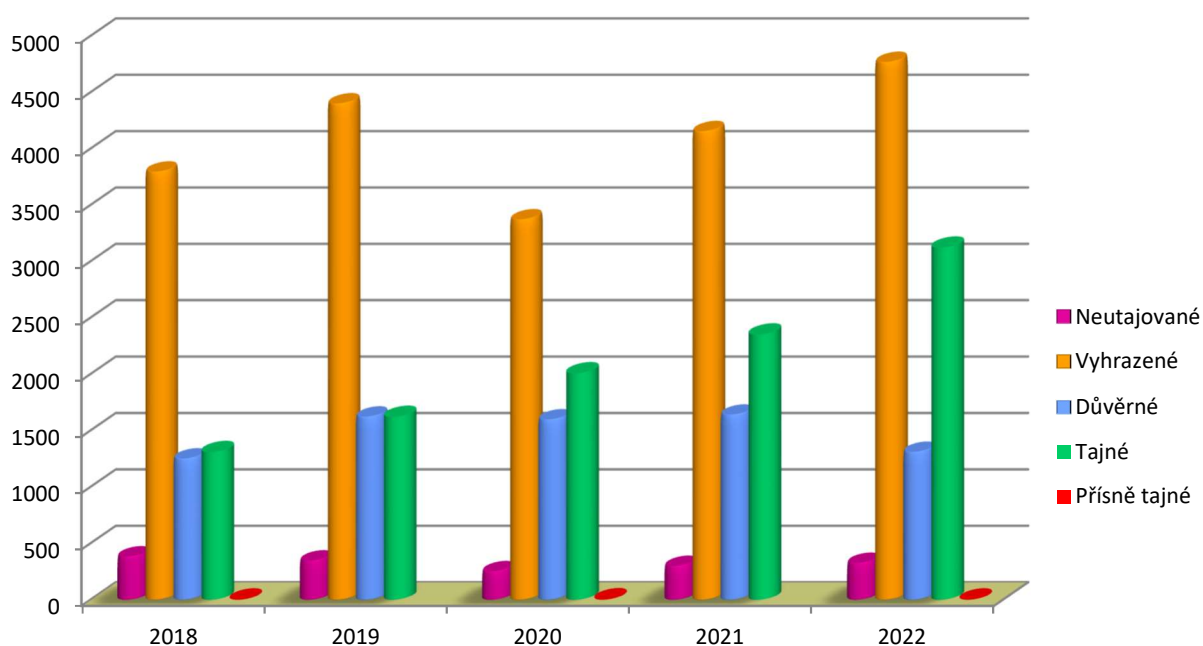
Prostřednictvím ústředního registru jsou poskytovány utajované informace v mezinárodním styku. Stejně jako v předchozích letech i v roce 2022 vykonával ústřední registr evidenci, distribuci a ukládání těchto utajovaných informací, a to zejména utajovaných informací NATO.

Přehled dokumentů NATO evidovaných v ústředním registru za posledních 5 let je uveden v následující tabulce a grafu.

**Dokumenty NATO evidované v ústředním registru**

NATO	2018	2019	2020	2021	2022	Celkem
Neutajované	379	343	248	295	322	1 587
Vyhrazené	3 792	4 397	3 368	4 151	4 765	20 473
Důvěrné	1 247	1 619	1 594	1 636	1 306	7 402
Tajné	1 308	1 620	2 006	2 350	3 121	10 405
Přísně tajné	1	0	3	0	1	5
<b>Celkem</b>	<b>6 727</b>	<b>7 979</b>	<b>7 219</b>	<b>8 432</b>	<b>9 515</b>	<b>39 872</b>

**Dokumenty NATO evidované v ústředním registru**



Kromě utajovaných dokumentů NATO jsou v ústředním registru evidovány utajované dokumenty EU a utajované dokumenty ostatních subjektů cizí moci. Evidovány jsou i doručené neutajované dokumenty cizí moci poskytnuté v rámci mezinárodního styku.

U určených utajovaných dokumentů ústřední registr prováděl jejich distribuci registrům utajovaných informací zřízeným v rámci orgánů státu a u podnikatelů.



V ústředním registru jsou také evidovány a následně distribuovány zahraničním partnerům utajované dokumenty poskytované orgány státu a ostatními subjekty ČR.

V rámci metodické a kontrolní činnosti ústředního registru, podle § 79 odst. 7 zákona, bylo v loňském roce provedeno 9 kontrol podřízených registrů utajovaných informací. Zároveň se pracovníci ústředního registru účastnili 6 kontrol ochrany utajovaných informací prováděných Úřadem u orgánů státu a u podnikatelů, u kterých byly zřízeny registry utajovaných informací. Pracovníci ústředního registru se rovněž zúčastnili inspekce systému ochrany utajovaných informací NATO v Joint Chemical, Biological, Radiological and Nuclear Defence Centre of Excellence (JCBRN Defence CoE), která byla provedena v souladu s ustanoveními bezpečnostní politiky NATO uvedenými v předpisu C-M(2002)49-REV1 a souvisejícími podpůrnými direktivami. Kontroly byly zaměřeny především na evidenci a ukládání dokumentů při jejich zpracování i po něm a skartaci. Nedostatky byly konstatovány zejména u povinných náležitostí jednacích protokolů a dále při fyzickém ničení utajovaných dokumentů NATO, kdy odpadové částice byly větší než rozměry stanovené v předpisu NATO – Directive on the Security of NATO Classified Information AC/35-D/2002-REV5, ale následně nebyly zničeny způsobem stanoveným ve zmíněném předpisu.

Ústřední registr v roce 2022 ověřoval splnění podmínek nezbytných pro zřízení registru utajovaných informací u 1 subjektu, který podal žádost o souhlas ke zřízení registru utajovaných informací. Jednalo se o zřízení registru utajovaných informací NATO, registru utajovaných informací EU a registru utajovaných informací ostatních subjektů cizí moci. V loňském roce také došlo ke zvýšení stupně utajení u 2 registrů utajovaných informací NATO a ke snížení stupně utajení u 2 registrů utajovaných informací NATO.

Registr utajovaných informací byl na konci roku 2022 zřízen u celkem 53 orgánů státní správy a podnikatelských subjektů. Úřad vede přehled všech registrů na území ČR, včetně jmen, příjmení a podpisových vzorů jejich vedoucích a jejich zástupců.

Průběžně byly aktualizovány seznamy zaměstnanců Úřadu, kterým lze umožnit přístup k utajovaným informacím NATO, EU a k ostatním utajovaným informacím poskytovaným v mezinárodním styku.

V roce 2022 pokračovalo budování a testování nového informačního systému pro evidenci utajovaných dokumentů v ústředním registru (ISUR), který v prosinci 2022 nahradil stávající evidenční systém.

Byla vydána 2 povolení k poskytnutí utajovaných informací v mezinárodním styku podle § 73 písm. a) zákona.

V ústředním registru i v podřízených registrech v ČR byly dále provedeny pravidelné inventury utajovaných dokumentů a na jejich základě byla zaslána zpráva o provedené kontrole Bezpečnostnímu úřadu NATO (NATO Office of Security). V rámci inventur nebylo zjištěno, že by jakýkoliv utajovaný dokument NATO, EU nebo ostatních subjektů cizí moci nebyl zaevidován, nebyl fyzicky dohledán nebo byl shledán nekompletním.

V rámci metodické a kontrolní činnosti ústředního registru, podle § 79 odst. 7 zákona, byla v loňském roce provedena kontrola u 2 podřízených ATOMAL registrů se zaměřením na evidenci a ukládání utajovaných informací ATOMAL, dále na plnění povinnosti vést seznam osob, které se mohou seznamovat s utajovanými informacemi ATOMAL, a pravidelné každoroční proškolení těchto osob. Při těchto kontrolách nebyly zjištěny žádné nedostatky.

V rámci metodického řízení bylo v roce 2022 provedeno opětovné školení vedoucích podřízených ATOMAL registrů. Školení bylo zaměřeno na bezpečnost utajovaných informací ATOMAL.

Zásady při manipulaci a ochraně utajovaných informací ATOMAL v ČR podle předpisů NATO byly i v loňském roce dodržovány. Každé 3 měsíce byla prováděna kontrola utajovaných dokumentů ATOMAL uložených v ústředním registru řídicím správcem (ACO) nebo jeho zástupcem (DACO). O těchto kontrolách jsou vedeny záznamy, které jsou ukládány pro inspekci NATO.

## 2.7. OPRAVNÉ PROSTŘEDKY

### 2.7.1. Bezpečnostní řízení

V roce 2022 bylo ze strany fyzických a právnických osob podáno podle příslušných ustanovení zákona 21 rozkladů proti následujícím rozhodnutím Úřadu:

- ❑ rozhodnutí o nevydání osvědčení fyzické osoby – 6 případů,
- ❑ rozhodnutí o zrušení platnosti osvědčení fyzické osoby – 6 případů,
- ❑ rozhodnutí o nevydání osvědčení podnikatele – 2 případy,
- ❑ rozhodnutí o zrušení platnosti osvědčení podnikatele – žádný případ,
- ❑ rozhodnutí o nevydání dokladu o bezpečnostní způsobilosti fyzické osoby – 1 případ,
- ❑ rozhodnutí o zrušení platnosti dokladu o bezpečnostní způsobilosti fyzické osoby – 1 případ,
- ❑ rozhodnutí o zastavení bezpečnostního řízení – 5 případů.

O podaných rozkladech rozhodoval ředitel Úřadu na základě návrhu rozkladové komise, která byla v souladu s § 130 zákona ustavena ke dni 1. ledna 2021. Lhůta k rozhodnutí o rozkladu, kterou zákon v § 131 odst. 6 stanoví v délce 3 měsíců, nebyla překročena v žádném případě.

Rozhodnutí ředitele Úřadu o rozkladu lze napadnout správní žalobou, o níž rozhoduje Městský soud v Praze. Proti rozhodnutí Městského soudu v Praze je dále možno podat kasační stížnost, o níž rozhoduje Nejvyšší správní soud. V případě neúspěchu ve správním soudnictví se účastník řízení může obrátit se svou stížností na Ústavní soud, případně dále na Evropský soud pro lidská práva.

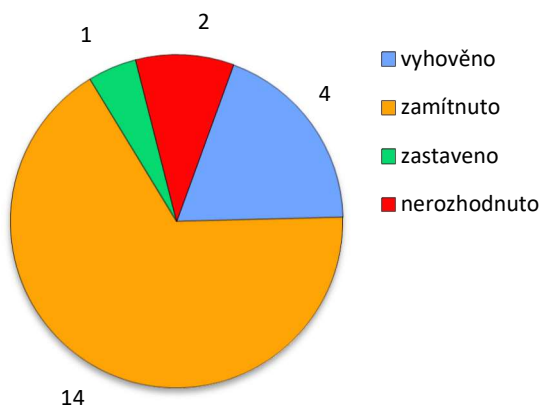
### 2.7.1.1. Statistické přehledy

#### 2.7.1.1.1. Rozklady

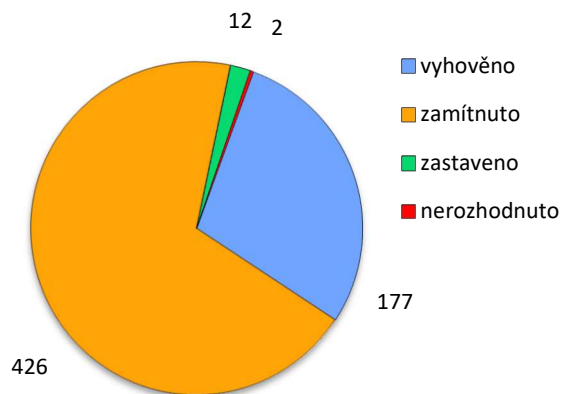
#### Rozklady proti rozhodnutím Úřadu v oblasti bezpečnostního řízení (rozhoduje ředitel Úřadu)

Rok	Dosud nerozhodnuto	Vyhověno	Zamítnuto	Zastaveno	Celkem
2021	0	3	15	0	18
2022	2	4	14	1	21

Řízení o rozkladu v roce 2022



Řízení o rozkladu v letech 2006 až 2022



#### 2.7.1.1.2. Žaloby správní

#### Žaloby proti rozhodnutím ředitele Úřadu o rozkladu podle zákona v letech 2006 až 2022 (rozhoduje Městský soud v Praze)

Celkem	Dosud nerozhodnuto	Řízení zastaveno	Vyhověno	Zamítnuto	Odmítnuto
128	6	23	20	77	2

#### 2.7.1.1.3. Kasační stížnosti

#### Kasační stížnosti podané účastníky řízení proti rozhodnutím Městského soudu v Praze o zamítnutí žaloby v letech 2006 až 2022 (rozhoduje Nejvyšší správní soud v Brně)

Celkem	Dosud nerozhodnuto	Řízení zastaveno	Vyhověno	Zamítnuto	Odmítnuto
43	4	0	9	28	2

**Kasační stížnosti podané Úřadem proti rozhodnutím Městského soudu v Praze o vyhovění žalobě v letech 2006 až 2022 (rozhoduje Nejvyšší správní soud v Brně)**

Celkem	Dosud nerozhodnuto	Řízení zastaveno	Vyhověno	Zamítnuto	Odmítnuto
5	0	0	5	0	0

2.7.1.1.4. Ústavní stížnosti

**Ústavní stížnosti podané účastníky řízení v letech 2006 až 2022 (rozhoduje Ústavní soud v Brně)**

Celkem	Dosud nerozhodnuto	Řízení zastaveno	Vyhověno	Zamítnuto	Odmítnuto
7	0	0	0	0	7

2.7.1.1.5. Stížnosti k Evropskému soudu pro lidská práva

V roce 2022 Evropský soud pro lidská práva nerozhodoval o žádném případě, který by se týkal rozhodovací činnosti Úřadu.

2.7.1.2. Hodnocení rozhodovací praxe Úřadu

Jak vyplývá z výše uvedených údajů, v současné době je rozhodnuto ve 122 případech o žalobách proti rozhodnutí ředitele Úřadu o rozkladu podle zákona, přičemž pouze 20 těchto žalob bylo shledáno důvodnými. „Úspěšnost“ Úřadu tedy činí 90 %.

Všechny ústavní stížnosti týkající se rozhodnutí Úřadu, resp. jeho ředitele, vydaných v bezpečnostním řízení, byly Ústavním soudem odmítnuty pro zjevnou neopodstatněnost.

**2.7.2. Přestupkové řízení**

V roce 2022 ředitel Úřadu nerozhodoval o rozkladu, který by byl uplatněn proti rozhodnutí Úřadu o přestupku za porušení povinností v oblasti ochrany utajovaných informací.

**2.7.3. Řízení podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím**

V roce 2022 ředitel Úřadu rozhodoval o dvou rozkladech proti rozhodnutí Úřadu o odmítnutí žádosti podle zákona o svobodném přístupu k informacím, v jednom případě rozkladu vyhověl a věc vrátil Úřadu k novému projednání a v jednom případě rozklad zamítl a napadené rozhodnutí potvrdil.

## 2.8. KONTROLA

Podle § 137 písm. b) zákona Úřad provádí kontrolu dodržování povinností v oblasti ochrany utajovaných informací a bezpečnostní způsobilosti. Kontroluje, jak orgány státu, právnické osoby, podnikající fyzické osoby a fyzické osoby dodržují právní předpisy v oblasti ochrany utajovaných

informací, tedy zákon a prováděcí právní předpisy. Kontrolováno je rovněž plnění povinností v oblasti bezpečnostní způsobilosti.

V oblasti ochrany utajovaných informací Úřad kontroluje

- ❑ personální bezpečnost,
- ❑ průmyslovou bezpečnost (u podnikatelů),
- ❑ administrativní bezpečnost,
- ❑ fyzickou bezpečnost,
- ❑ činnost registrů, pomocných registrů a kontrolních bodů,
- ❑ zabezpečení utajovaných informací při zpracování v elektronické podobě v zařízení, které není součástí informačního nebo komunikačního systému.

Při výkonu kontroly Úřad postupuje podle § 143 a § 144 zákona a dále přiměřeně podle zákona č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolního řádu), ve znění zákona č. 183/2017 Sb. Úřad nemá oprávnění provádět kontrolu u zpravodajských služeb a u Ministerstva vnitra v případech příslušníků policie, kterým osvědčení fyzické osoby vydalo Ministerstvo vnitra.

Cílem kontrolní činnosti Úřadu je především zjistit skutečný stav ochrany utajovaných informací, či zajištění bezpečnostní způsobilosti u kontrolovaných osob, ověřit praktickou aplikaci právních norem upravujících kontrolovanou oblast a zároveň přispět k zabezpečení ochrany utajovaných informací, zejména z hlediska zamezení neoprávněného nakládání s utajovanými informacemi, a vytvořit předpoklady k posilování a sjednocování právního prostředí v této oblasti. Získané poznatky Úřad využívá zejména při přípravě novelizací právní úpravy ochrany utajovaných informací.

### **2.8.1. Kontroly v roce 2022**

V roce 2022 Úřad provedl celkem 65 kontrol, z toho 23 u orgánů státu a jejich složek, 1 u veřejné vysoké školy a 41 u podnikatelů.

Kontroly byly prováděny na základě plánů kontrol schvalovaných ředitelem Úřadu samostatně na jednotlivá čtvrtletí roku. Do plánů byly zařazeny jednak kontroly v orgánech státu, jejich organizačních součástech a u podnikatelů, kteří jsou držiteli osvědčení podnikatele, u nichž se vyskytovaly utajované informace, nebo u podnikatelů, kterým byl umožněn přístup k utajované informaci stupně utajení Vyhrazené podle § 15 písm. a) bodu 1 zákona, kde kontrola dosud nebyla provedena, i u subjektů, u kterých již v minulosti Úřad kontrolu ochrany utajovaných informací provedl. V roce 2022 byla do plánu kontrol zařazena rovněž kontrola u nepodnikající právnické osoby – veřejné vysoké školy, u které se vyskytovaly utajované informace.

Přehled uskutečněných kontrolních akcí v roce 2022 je uveden v následujících tabulkách.

## Kontroly v orgánech státu a jejich složkách a u nepodnikajících právnických osob v roce 2022

Kontrolovaná osoba	
Česká obchodní inspekce	
Český statistický úřad	
Finanční analytický úřad	
Generální inspekce bezpečnostních sborů (Praha)	
Generální inspekce bezpečnostních sborů – expozitura Hradec Králové	
Generální inspekce bezpečnostních sborů – expozitura Olomouc	
JCBRN Defence CoE	
Kancelář prezidenta republiky	
Kancelář Poslanecké sněmovny	
Krajské ředitelství policie Libereckého kraje	
Krajské ředitelství policie Olomouckého kraje	
Krajské státní zastupitelství v Hradci Králové	
Krajské státní zastupitelství v Praze	
Krajský soud v Hradci Králové	
Masarykova univerzita	
Ministerstvo pro místní rozvoj	
Ministerstvo spravedlnosti	
Ministerstvo zahraničních věcí – Stálá delegace ČR při NATO v Bruselu	
Nejvyšší soud	
Nejvyšší správní soud	
Obvodní soud pro Prahu 6	
Obvodní soud pro Prahu 10	
Státní ústav jaderné, chemické a biologické ochrany v.v.i.	
Úřad pro zastupování státu ve věcech majetkových	

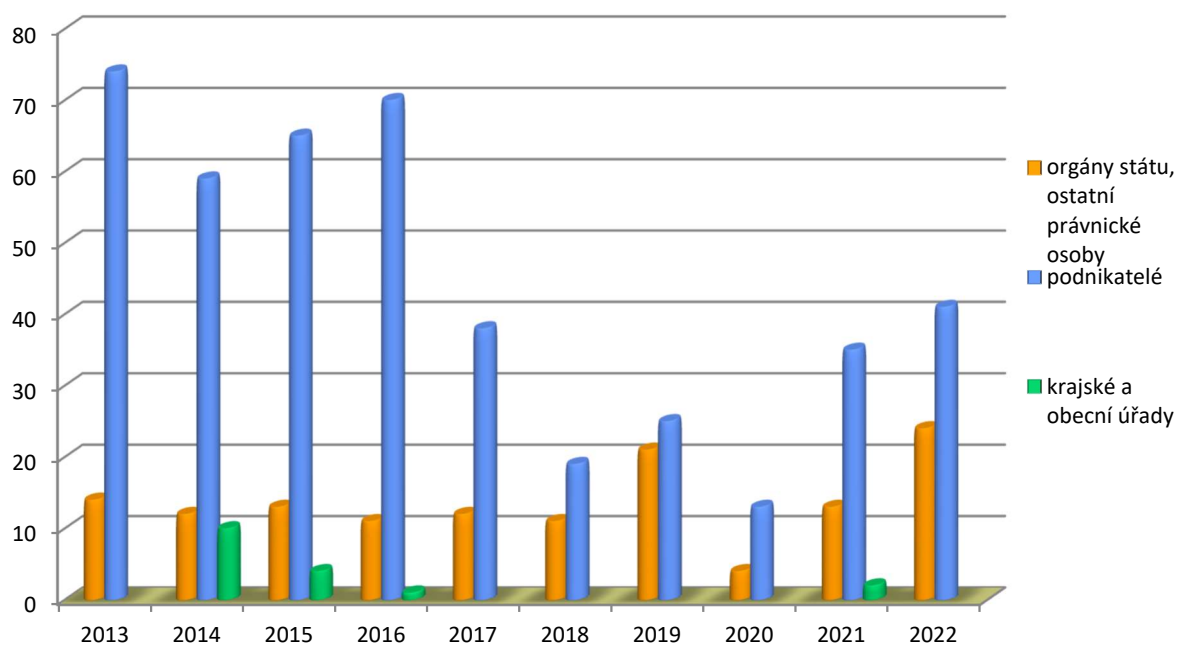
## Kontroly u podnikatelů v roce 2022

Kontrolovaná osoba	
ABRATICA s. r. o.	České dráhy, a.s.
ARCHIPRO s.r.o.	Digitronic CZ s.r.o.
CATEGORY a.s.	EDIKT a.s.
CETIN a.s.	ELTODO, a.s.
COBAP s.r.o.	ERA a.s.
COMIMPEX spol. s r.o.	ERICSSON spol. s r.o.
ČEPS, a.s.	FORTE a.s.

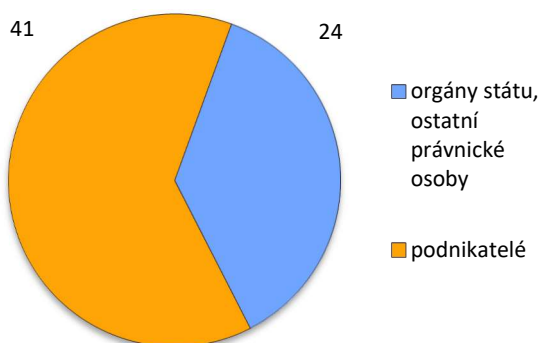
Kontrolovaná osoba	
G4S Secure Solutions (CZ), a.s.	RETIA, a.s.
HOCHTIEF CZ a. s.	S.ICZ a.s.
I&C Energo a.s.	SATRA, spol. s r.o.
KOMIX s.r.o.	SEOS CZ s.r.o.
Lesy České republiky, s.p.	Simac Technik, ČR a.s.
Letiště Praha, a. s.	SITEL, spol. s r.o.
MAXPROGRES, s.r.o.	Skanska a.s.
NESS Czech s.r.o.	SKS s.r.o.
O2 Czech Republic a.s.	T-Mobile Czech Republic a.s.
PKE ČR s.r.o.	TECHNISERV IT, spol. s r.o.
Pražská vodohospodářská společnost a.s.	TESLA, akciová společnost
Pražské vodovody a kanalizace, a.s.	Vojenský výzkumný ústav, s.p.
PRŮMSTAV, a.s.	VW WACHAL a.s.
První certifikační autorita a.s.	

V následujících grafech jsou znázorněny počty a poměr jednotlivých typů kontrol.

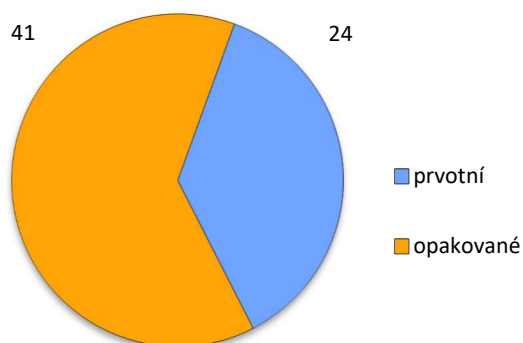
### Kontroly v letech 2013 až 2022



**Kontroly 2022 – podle kontrolované osoby**



**Kontroly 2022 – podle opakování**



### **2.8.2. Výsledky kontrol**

Nedostatky, které byly zjištěny při kontrolách provedených v roce 2022, vyplývaly z porušení nebo nedodržení jednotlivých ustanovení zákona a dalších právních předpisů a byly uváděny jako kontrolní zjištění v protokolech o jednotlivých kontrolách. Z celkového počtu 65 kontrol nebyly nedostatky zjištěny pouze ve 12 případech (18 %).

V 15 případech (23 %) byly podány podněty k zahájení správního řízení pro podezření ze spáchání přestupku. Správní orgán ve 3 případech rozhodl o odložení věci, neboť odpovědnost za přestupek zanikla, v 17 případech udělil pokutu za porušení zákona fyzickým osobám a ve 4 případech udělil pokutu za porušení zákona právnickým osobám. V případě právnických osob se vždy jednalo o pokuty jinému subjektu, než u kterého byla kontrola provedena, tedy původci utajovaných dokumentů, které byly předmětem kontroly. Celková výše pokut byla 70 000 Kč. Jednalo se o přestupky podle:

- ❑ § 148 odst. 1 písm. a) zákona – fyzická osoba si zajistila přístup k utajované informaci, aniž splňovala podmínky pro přístup k ní,
- ❑ § 149 odst. 1 písm. a) zákona – fyzická osoba neevidovala utajovanou informaci v administrativních pomůckách,
- ❑ § 149 odst. 1 písm. c) zákona – fyzická osoba předala utajovanou informaci bez toho, aby její převzetí nechala potvrdit příjemcem,
- ❑ § 149 odst. 1 písm. d) zákona – fyzická osoba zapůjčila utajovanou informaci mimo instituci,
- ❑ § 153 odst. 1 písm. p) zákona – původce nevyznačil na utajované informaci náležitosti podle zákona (stupeň utajení, datum vzniku).

Nedostatky zjišťované při výkonu kontroly se, jako v předcházejících letech, objevovaly téměř ve všech oblastech ochrany utajovaných informací. Jejich příčinou bylo ve většině případů selhání lidského činitele. Při kontrolách provedených v roce 2022 byly zjištěny zejména následující typy nedostatků:



### Personální bezpečnost

- ❑ výtisk poučení držitele osvědčení fyzické osoby nebyl zaslán Úřadu, a to i v případě bezpečnostního ředitele,
- ❑ Úřadu nebylo oznámeno zahájení výkonu citlivé činnosti držitele dokladu,
- ❑ poskytnutí utajované informace osobě, která nesplňovala podmínky pro přístup k utajované informaci příslušného stupně utajení.

### Průmyslová bezpečnost

- ❑ výtisk prohlášení podnikatele nebyl zaslán Úřadu,
- ❑ bezpečnostní dokumentace podnikatele nestanovila způsob realizace jednotlivých druhů zajištění ochrany utajovaných informací.

### Fyzická bezpečnost

- ❑ tabulka bodového ohodnocení úschovných objektů v projektu fyzické bezpečnosti nebyla aktualizována,
- ❑ systém elektronické kontroly vstupu byl chybně nakonfigurován,
- ❑ projekt fyzické bezpečnosti neobsahoval kopie certifikátů používaných (instalovaných) technických prostředků.

### Registry utajovaných informací

- ❑ s utajovaným dokumentem cizí moci se seznámila osoba, která nebyla držitelem oznámení o splnění podmínek pro přístup k utajované informaci stupně utajení Vyhrazené nebo osvědčení fyzické osoby anebo nebyla osobou, která má zvláštní přístup k utajované informaci,
- ❑ s utajovaným dokumentem cizí moci se seznámila osoba, která nebyla uvedena v přístupovém seznamu,
- ❑ utajované dokumenty cizí moci byly evidovány v jednacích protokolech určených pro evidenci národních utajovaných dokumentů,
- ❑ utajovaný dokument cizí moci byl odeslán jako příloha národního utajovaného dokumentu,
- ❑ kontrolní listy utajovaných dokumentů cizí moci byly skartovány společně s těmito dokumenty,
- ❑ utajované dokumenty cizí moci byly zničeny způsobem, při kterém vznikly odpadní částice větších rozměrů, než připouští příslušný předpis.

### Administrativní bezpečnost

- ❑ používané administrativní pomůcky neodpovídaly požadavkům stanoveným právními předpisy,

- ❑ záznamy o úkonech byly prováděny v administrativních pomůckách, které k tomu nebyly určeny,
- ❑ na utajovaném dokumentu nebo jeho součásti (průvodní dopis, příloha) nebyl vyznačen stupeň utajení, popř. další stanovené náležitosti,
- ❑ nedostatky u doručeného utajovaného dokumentu nebyly řešeny s jeho odesílatelem nebo původcem,
- ❑ doručený utajovaný dokument nebyl zaevidován,
- ❑ chybně provedené přeevidování odpojených utajovaných příloh,
- ❑ chybný nebo neprovedený záznam o odpojení příloh na utajovaném dokumentu,
- ❑ převzetí utajovaného dokumentu v rámci organizace nebylo zaznamenáno v administrativních pomůckách,
- ❑ kontrolní list byl zničen současně s utajovaným dokumentem, tedy před stanovenou lhůtou,
- ❑ jednotlivé rubriky v administrativních pomůckách byly vyplněny neúplně nebo chybně,
- ❑ některá ustanovení vnitřního předpisu upravujícího manipulaci s utajovanými dokumenty neodpovídala platnému znění vyhlášky o administrativní bezpečnosti a o registrech utajovaných informací.

## 2.9. METODICKÁ ČINNOST

Metodickou činnost vůči orgánům státu a jejich organizačním složkám a vůči podnikatelům vykonával Úřad v roce 2022 především v rámci odborné činnosti jednotlivých organizačních celků Úřadu, a to prostřednictvím poskytování osobních konzultací, formou odpovědí na telefonické, písemné nebo elektronicky položené dotazy a rovněž při výkonu kontroly ochrany utajovaných informací a provádění tzv. dohlídek v průběhu bezpečnostního řízení u podnikatelů.

Stěžejními tématy metodické činnosti byla oblast bezpečnostního řízení, podání, resp. vyplnění samotné žádosti o vydání osvědčení nebo dokladu, způsob a forma hlášení změn, proces bezpečnostního řízení, postupy při zpracovávání bezpečnostní dokumentace včetně projektu fyzické bezpečnosti a v neposlední řadě i konkrétní postupy při aplikaci právních předpisů v oblasti administrativní a fyzické bezpečnosti.

Nejčastěji kladené dotazy a odpovědi stejně jako vydávaná stanoviska a metodické návody Úřad uveřejňuje na svých internetových stránkách (viz kap. 2.10.2.).

### **2.9.1. Metodická činnost v oblasti bezpečnostního řízení**

Metodická činnost Úřadu v oblasti bezpečnostního řízení je nezbytným, trvalým a kontinuálním procesem, který probíhal i v roce 2022. Členění této činnosti korespondovalo s jednotlivými fázemi bezpečnostního řízení.

První oblastí bylo poskytování konzultací a metodických doporučení fyzickým osobám, podnikatelům, odpovědným osobám a bezpečnostním ředitelům pro přípravu a realizaci žádosti o vydání osvědčení fyzické osoby, osvědčení podnikatele nebo dokladu.

Druhá oblast je spojena s postupem Úřadu podle § 102 zákona, kdy Úřad při podání žádosti, pokud je to možné, pomáhá účastníku řízení s odstraněním nedostatků žádosti na místě, nebo s postupem podle § 103 zákona, podle kterého je Úřad oprávněn požadovat upřesnění údajů uvedených v žádosti nebo sdělení doplňujících údajů k ověření splnění podmínek pro vydání osvědčení fyzické osoby, osvědčení podnikatele nebo dokladu.

Jako třetí oblast metodické činnosti lze označit metodické vedení držitelů osvědčení nebo dokladu formou konzultací a informací uveřejňovaných na internetových stránkách Úřadu.

Čtvrtou oblastí bylo poskytování konzultací a metodických doporučení při přípravě a zpracování opakovaných žádostí v souvislosti s potřebou zachování přístupu k utajovaným informacím. Metodickou činností Úřadu v této rovině lze označit za velmi významnou především ve směru k držitelům osvědčení podnikatele, kteří i po uplynutí doby platnosti dosavadního osvědčení nadále předpokládali přístup k utajovaným informacím, protože případné nedodržení zákonem stanovené lhůty pro podání žádosti podnikatele k vydání navazujícího osvědčení by u podnikatelů, u kterých se vyskytují utajované informace, mohlo mít za následek přerušení kontinuity ochrany utajovaných informací a fakticky zapříčinit situace, ve kterých může dojít k porušení zákona spolu s reálným ohrožením utajovaných informací.

I nadále bylo výraznou oblastí metodické činnosti Úřadu poskytování konzultací, doporučení a stanovisek pro podnikatele v souvislosti s institutem prohlášení podnikatele podle § 15a zákona.

Těžiště metodické činnosti v hodnoceném roce bylo orientováno do oblastí poskytování prvotních informací a metodických doporučení před podáním žádosti, poskytování pomoci, konzultací a metodických doporučení při odstraňování nedostatků žádosti a zejména do oblastí metodického vedení osob, které již jsou držiteli osvědčení, a dále poskytování informací a metodické pomoci pro podnikatelské subjekty, které hodlaly učinit prohlášení.

V souvislosti s konzultační a metodickou činností Úřadu nelze opomenout účast jeho zaměstnanců na přednáškách, seminářích a školeních organizovaných různými státními, ale také soukromými subjekty. Tato metodická činnost Úřadu byla zaměřena na poskytování informací k zákonu, otázkám bezpečnostního řízení a povinnostem držitelů osvědčení a dokladu.

## 2.10. VĚSTNÍK ÚŘADU A INTERNETOVÉ STRÁNKY ÚŘADU

### 2.10.1. Věstník Úřadu

Úřad vydává, v souladu se zákonem, Věstník Úřadu jako periodickou tiskovinu, která vychází dvakrát ročně, v případě potřeby i vícekrát. V roce 2022 byla vydána 2 pravidelná čísla.

Ve Věstníku Úřadu jsou zveřejňovány informace z oblasti personální, administrativní, průmyslové a fyzické bezpečnosti a bezpečnostní způsobilosti. Dále jsou zveřejňovány metodické návody, různé pokyny, návody a instrukce, žádosti a informace určené odborné veřejnosti a také informace o zásadních opatřeních, která Úřad přijímá, včetně komentářů a stanovisek k novým

právním předpisům upravujícím uvedené oblasti. Obsahem Věstníku Úřadu jsou rovněž aktuální seznamy podnikatelů, kterým bylo vydáno osvědčení podnikatele, a seznamy certifikovaných technických prostředků.

Věstník Úřadu není distribuován formou volného prodeje. Lze jej zakoupit pouze předplatitelskou formou. Věstník lze rovněž objednat přímo v obchodním oddělení Tiskárny Ministerstva vnitra.

Obsah Věstníku Úřadu je zveřejňován také na internetových stránkách Úřadu.

### **2.10.2. Internetové stránky Úřadu**

Na internetových stránkách Úřadu [www.nbu.cz](http://www.nbu.cz) jsou zveřejňovány relevantní informace, které se týkají činnosti Úřadu a jeho hlavních úkolů. Jsou zde uvedeny odborné i všeobecné informace, včetně aktualit a kontaktních spojení. Všechny údaje jsou průběžně aktualizovány.

Internetové stránky Úřadu obsahují především podrobné informace pro účastníky bezpečnostního řízení a pro držitele osvědčení, a to ohledně podání žádosti o vydání osvědčení nebo dokladu, oznamování změn apod. Úřad každý pracovní den na internetových stránkách aktualizoval seznam osvědčení fyzické osoby, osvědčení podnikatele a dokladů, kterým uplynula platnost, ale na základě novely zákona provedené zákonem č. 523/2020 Sb. byl jejich držitelům nadále umožněn přístup k utajovaným informacím, resp. výkon citlivé činnosti. Dále je na internetových stránkách zveřejňován přehled všech platných právních předpisů upravujících oblast ochrany utajovaných informací a bezpečnostní způsobilosti, průběžně aktualizovaný o jejich novelizace. Dále jsou zveřejňovány seznamy platných a neplatných osvědčení podnikatele a osvědčení podnikatele pro cizí moc, seznamy osvědčení fyzické osoby a dokladů, jejichž platnost byla zrušena nebo zanikla poškozením osvědčení či doručením oznámení o jeho odcizení nebo ztrátě, seznamy certifikovaných technických prostředků apod. Zveřejňovány jsou rovněž aktuální metodické návody, odpovědi na nejčastější dotazy a zpřístupněny jsou i elektronické verze dotazníků a žádostí. Na internetových stránkách lze nalézt elektronické verze jednotlivých čísel Věstníku Úřadu (od roku 2011) a výroční zprávy o činnosti Úřadu. Jsou zde umístěny i informace týkající se veřejných zakázek zadávaných Úřadem, protikorupčních opatření Úřadu a dále přímý odkaz na internetové stránky Národního úřadu pro kybernetickou a informační bezpečnost.

Záznam internetových stránek Úřadu je součástí bibliografie a katalogu Národní knihovny ČR. Stránky jsou opatřeny logem Webarchiv.

## **2.11. POSKYTOVÁNÍ INFORMACÍ PODLE ZÁKONA Č. 106/1999 SB., O SVOBODNÉM PŘÍSTUPU K INFORMACÍM**

Za rok 2022 vykazuje činnost Úřadu v oblasti poskytování informací podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů, následující údaje (v členění podle jednotlivých písmen § 18 odst. 1 citovaného zákona):

- ❑ počet podaných žádostí o informace: 19, počet vydaných rozhodnutí o odmítnutí žádosti: 6,
- ❑ počet podaných odvolání proti rozhodnutí o odmítnutí žádosti: 1,

- ❑ neproběhlo žádné soudní přezkoumání zákonnosti rozhodnutí Úřadu o odmítnutí žádosti o poskytnutí informace,
- ❑ počet poskytnutých výhradních licencí: 0,
- ❑ počet stížnosti podaných podle § 16a zákona č. 106/1999 Sb.: 0.

### 3.1. OCHRANA UTAJOVANÝCH INFORMACÍ A KRIZOVÉ ŘÍZENÍ V ÚŘADU

#### **3.1.1. Vnitřní kontrola ochrany utajovaných informací**

Ochranu utajovaných informací v rámci Úřadu zajišťuje odbor bezpečnostní, který rovněž provádí vnitřní kontrolu jejího dodržování.

V roce 2022 byla kontrolní činnost zaměřena na dodržování povinností stanovených zákonem a interními akty řízení Úřadu, zejména směrnici ředitele Úřadu č. 15/2017, o provozním řádu Národního bezpečnostního úřadu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „provozní řád“).

Kontrolní činnost byla vykonávána v následujícím rozsahu: zabezpečení pracoviště při krátkodobé a dlouhodobé nepřítomnosti zaměstnance, uložení klíčů od pracoviště, ukládání utajovaných informací do úschovných objektů, zabezpečení úschovných objektů z hlediska jejich uzamčení, zabezpečení ostatních neutajovaných dokumentů a zabezpečení výpočetní techniky proti jejímu zneužití nepovolanou osobou.

Nebylo zjištěno žádné závažné porušení ochrany utajovaných informací zaměstnanci Úřadu. Rovněž ustanovení provozního řádu byla v roce 2022 zaměstnanci Úřadu dodržována a při kontrolách nebyly zjištěny závažné nedostatky s jednou výjimkou, při které byl dotyčný zaměstnanec řešen pro neuzamknutí úschovného objektu.

#### **3.1.2. Personální bezpečnost v rámci Úřadu**

Odbor bezpečnostní zajišťuje a provádí bezpečnostní řízení o vydání osvědčení fyzické osoby u uchazečů o zaměstnání v Úřadu a u zaměstnanců Úřadu, vydává osvědčení pro cizí moc a realizuje bezpečnostní řízení o zrušení platnosti osvědčení zaměstnanců Úřadu. V případě potřeby vydává uvedeným osobám také oznámení o splnění podmínek pro přístup k utajované informaci stupně utajení Vyhrazené. Dále zajišťuje poučení fyzických osob – zaměstnanců Úřadu – před prvním přístupem k utajované informaci, vede evidenci poučených osob a posuzuje, zda i nadále splňují podmínky pro vydání osvědčení fyzické osoby.

V souladu s § 67 odst. 1 písm. b) zákona bylo prezenční formou provedeno každoroční proškolení zaměstnanců Úřadu z právních předpisů v oblasti ochrany utajovaných informací.

V roce 2022 bylo evidováno 72 žádostí o vydání osvědčení fyzické osoby, vydáno bylo 69 osvědčení fyzické osoby. Rozdíl je dán ukončenými bezpečnostními řízeními zahájenými již v roce 2021, resp. bezpečnostními řízeními zahájenými v roce 2022, která ale nebyla k 31. prosinci 2022 ukončena.

### Vydaná osvědčení fyzické osoby v rámci Úřadu v roce 2022

Důvěrné	7
Tajné	52
Přísně tajné	10
<b>Celkem</b>	<b>69</b>

### Důvody zániku platnosti osvědčení fyzické osoby v rámci Úřadu v roce 2022

Doručení nového osvědčení	45
Změna některého z údajů uvedených v osvědčení	3
Vrácení osvědčení	1
<b>Celkem</b>	<b>49</b>

### Vydaná osvědčení fyzické osoby pro cizí moc v rámci Úřadu v roce 2022

COSMIC TOP SECRET ATOMAL	0
COSMIC TOP SECRET	9
NATO SECRET	109
NATO CONFIDENTIAL	12
<b>Celkem</b>	<b>130</b>

V roce 2022 bylo vydáno 1 oznámení o splnění podmínek pro přístup k utajované informaci stupně utajení Vyhrazené.

#### **3.1.3. Fyzická bezpečnost v rámci Úřadu**

Část prostor v objektu Úřadu je od roku 2017 využívána Národním úřadem pro kybernetickou a informační bezpečnost. Z tohoto důvodu zůstávají v platnosti dříve provedené úpravy zabezpečovacích systémů a související režimová opatření.

V roce 2022 byl kompletně nahrazen a rozšířen původní systém stabilního hasicího zařízení.

#### **3.1.4. Krizové řízení v rámci Úřadu**

V oblasti krizového řízení se v roce 2022 uskutečnila jednání mezirezortních pracovních skupin k revizi „Národního systému reakce na krize pro potřeby řízení obrany státu“ (NSRK), ke cvičení „CMX23“ a k „Operační přípravě státního území“ (OPSÚ). Proběhla rovněž jednání Výboru pro civilní a nouzové plánování. V rámci aktualizace dat o objektech obranné infrastruktury (OOI) byla provedena aktualizace dat v „Centrálním přehledu objektů důležitých pro obranu státu“.

### **3.1.5. Ostatní činnosti**

Odbor bezpečnostní zajišťuje rovněž evidenční ochranu zaměstnanců Úřadu v případě jejich ohrožení v souvislosti s výkonem povolání. V roce 2022 byla opakovaně prováděna periodická aktualizace seznamu chráněných osob a v konkrétních případech byly vzneseny dotazy na důvody lustrace zaměstnance Úřadu.

V rámci agendy boje proti korupci byla v loňském roce vypracována jednak Zpráva o plnění Interního protikorupčního programu a stavu korupčních rizik za roky 2020 a 2021 a dále Zpráva o stavu a způsobu splnění úkolů obsažených v Akčním plánu boje s korupcí na rok 2021. Obě zprávy byly na základě usnesení vlády zaslány k rukám ministra spravedlnosti. V roce 2022 nebylo učiněno žádné podání ve věci možné korupce zaměstnanců Úřadu a v souvislosti s podezřením na korupci nebyl vznesen žádný požadavek na svolání Etické komise. Přestože na národní úrovni teprve probíhá legislativní proces implementace směrnice Evropského parlamentu a Rady EU 2019/1937 o ochraně osob, které oznamují porušení práva Unie, v rámci Úřadu jsou nastaveny funkční procesy zpracování možných protiprávních jednání zahrnující ochranu případných oznamovatelů.

## **3.2. ARCHIV NÁRODNÍHO BEZPEČNOSTNÍHO ÚŘADU**

Archiv Národního bezpečnostního úřadu (dále jen „Archiv“) vykonává od roku 2005 činnosti bezpečnostního archivu a od roku 2010 činnosti specializovaného archivu.

Archiv v rámci činnosti bezpečnostního archivu pečuje o archiválie označené stupněm utajení a v rámci činnosti specializovaného archivu o neutajované archiválie. Archiv dohlíží na výkon spisové služby Úřadu a pravidelně provádí výběr archiválií ve skartačním řízení. Archiválie jsou vedeny v základní evidenci Národního archivního dědictví.

V roce 2022 bylo vydáno 92 archivních protokolů, z toho 85 archivních protokolů k utajovaným a neutajovaným dokumentům cizí moci. Ostatních 7 archivních protokolů bylo vydáno k dokumentům sekce bezpečnostního řízení Úřadu a k dokumentům evidovaným ústřední spisovnou Úřadu. Naprostá většina kontrolovaných dokumentů byla určena ke zničení. Další plánovaná předarchivní prohlídka dokumentů cizí moci byla zrušena z důvodu přechodu ústředního registru Úřadu na nový informační systém (ISUR).

Celkový rozsah archiválií je v bezpečnostním archivu 10,5 bm (běžných metrů) a ve specializovaném archivu 28 bm.

V roce 2022 navštívilo specializovaný archiv 6 badatelů, bezpečnostní archiv nenavštívil žádný badatel.

V bezpečnostním archivu jsou i nadále v péči archiválie patřící do odborné působnosti Národního úřadu pro kybernetickou a informační bezpečnost. V roce 2022 dotčený úřad o jejich vydání nepožádal.

V uplynulém roce byl zahájen předběžný dohovor o delimitaci některých archiválií, o které projevil zájem Archiv bezpečnostních složek. K delimitaci dosud nedošlo.



V uplynulém roce pokračovaly činnosti vztahující se ke schválené veřejné zakázce v rámci výzkumné potřeby na roky 2022 až 2027 s názvem „Vývoj digitálního bezpečnostního a specializovaného archivu“.

### 3.3. EKONOMICKÉ ZABEZPEČENÍ ÚŘADU

Úřad je od 1. listopadu 1998 samostatnou kapitolou státního rozpočtu č. „308“. Od 1. srpna 2017 jsou jeho úkoly směřovány výhradně na oblast ochrany utajovaných informací a bezpečnostní způsobilosti. V roce 2022 byly veškeré činnosti Úřadu financovány kompletně ze státního rozpočtu. Po schválených rozpočtových opatřeních a zapojení nároků nespotřebovaných výdajů předchozího roku činil konečný rozpočet výdajů 350 276,30 tis. Kč a jeho čerpání k 31. prosinci 2022 bylo na úrovni 84 %. Také v roce 2022 se Úřad ještě potýkal s ekonomickými dopady situace v souvislosti s epidemií COVID-19. Nelze také opomenout vliv rozpočtového provizoria v prvních měsících roku 2022, které pozdrželo některé výdaje důležité pro činnost Úřadu. V neposlední řadě měly vliv na čerpání rozpočtu úsporné kroky, především v běžných výdajích, a vysoká míra inflace, na základě které se zvýšily ceny služeb a zboží.

Příjmovou část státního rozpočtu naplnila kapitola v roce 2022 ve výši 886,72 tis. Kč, a to zejména úhradou správních poplatků ve výši 245 tis. Kč, vybranými pokutami ve výši 221 tis. Kč a nahodilými příjmy, jako jsou přeplatky z minulých let ve výši 384,94 tis. Kč. Zbývajících 35,78 tis. Kč tvořily ostatní drobné příjmy.

Rozpočet roku 2022 byl posílen o nároky nespotřebovaných výdajů roku 2021 ve výši 39 928,73 tis. Kč. Ze zapojených nároků nespotřebovaných výdajů bylo vyčerpáno 18 590,32 tis. Kč.

Celkové čerpání rozpočtu roku 2022 činilo 294 760,38 tis. Kč. Největší objem čerpání běžných výdajů tvořily mzdové výdaje a zákonem dané odvody ve výši 216 169,28 tis. Kč, tj. 73,34 % z celkového rozpočtu.

Běžné provozní výdaje, tj. výdaje na udržení chodu bezpečnostních a informačních technologií, tvořily spolu s výdaji na zajištění provozu a údržbu nemovitého majetku největší objem výdajů. Rozpočet běžných výdajů na zajištění provozní činnosti Úřadu činil 56 656,96 tis. Kč a byl čerpán na úrovni 95,89 %. Rozpočty Úřadu jsou každým rokem v provozních výdajích snižovány vlivem úsporných opatření, ale provoz musí být zachován, a to i při růstu cen energií, plynu a ostatního materiálu, který je potřebný k odpovídajícímu výkonu činností.

Kapitálové výdaje byly čerpány v souladu se schváleným programem v rámci systému Správy majetku ve vlastnictví státu, a to v celkové výši 24 260,39 tis. Kč. Čerpání kapitálových výdajů probíhalo na základě smluvních závazků s dodavateli, se kterými byly uzavírány smlouvy v souladu se zákonem o veřejných zakázkách.

Od roku 2017 lze považovat rozpočet Úřadu za stabilizovaný, kromě snižujícího se rozpočtu běžných výdajů, a to i těch, které úzce souvisí s provozem kapitálového majetku. K navýšení rozpočtu dochází výjimečně, a to pouze v kapitálových výdajích, na základě odůvodněných potřeb. Před rokem 2017 k navýšení rozpočtu nedocházelo, vyjma financování nově svěřených činností na základě nových usnesení vlády ČR (č. 520/2015, o posílení kapacity Národního bezpečnostního úřadu v oblasti kybernetické bezpečnosti v letech 2016 až 2018, a č. 1034/2015, o schválení personálních projektů ministerstev a dalších ústředních správních úřadů, zpracovaných podle zákona č. 412/2005 Sb., o ochraně utajovaných informací a o bezpečnostní způsobilosti, ve znění pozdějších předpisů).

Hospodaření s finančními prostředky mělo i v roce 2022 za cíl udržitelnost činností vymezených Úřadem zákonem a navazujícími zákonnými normami. Jako každý rozpočtový rok byly zpracovány Záměry významných veřejných zakázek a Harmonogram plánu veřejných zakázek, které projednává, včetně vývoje čerpání rozpočtu daného roku, Komise pro hospodaření s finančními prostředky a posuzování plánu veřejných zakázek Národního bezpečnostního úřadu. Veškeré výdaje vždy procházejí předběžnou a průběžnou finanční kontrolou. Následná kontrola je prováděna na pozici hlavní účetní a u vybraných finančních operací průřezově i správcem rozpočtu. Příkazci operací úzce spolupracují se správcem rozpočtu a se správou majetku, což lze považovat i za částečnou následnou kontrolu nad rámcem zákona o finanční kontrole.

### 3.4. PERSONÁLNÍ ZABEZPEČENÍ ÚŘADU

K 1. lednu 2022 disponoval Úřad 263 systemizovanými pracovními místy. Jedno pracovní místo bylo Úřadu přiděleno na dobu určitou do konce roku 2022 v souvislosti s předsednictvím ČR v Radě EU.

V roce 2022 bylo do pracovního poměru přijato celkem 24 zaměstnanců. Pracovní poměr během roku ukončilo 25 zaměstnanců.

Procentuální zastoupení jednotlivých organizačních útvarů v roce 2022:

- ❑ sekce bezpečnostního řízení – 56,6 % zaměstnanců,
- ❑ sekce provozně právní – 21,8 % zaměstnanců,
- ❑ sekce kancelář ředitele Úřadu – 18,9 % zaměstnanců,
- ❑ útvar ředitele Úřadu – 2,7 % zaměstnanců.

Volná pracovní místa jsou průběžně obsazována novými zaměstnanci, kteří musí splnit několik podmínek pro úspěšné přijetí. Přijímací řízení je několikaměsíční a je třeba ho po celou dobu koordinovat s uchazečem. Uchazeč musí absolvovat přijímací pohovor, psychologické vyšetření a bezpečnostní řízení, na jehož úspěšném konci je budoucímu zaměstnanci vydáno osvědčení fyzické osoby pro příslušný stupeň utajení. V průběhu celého roku 2022 kontinuálně probíhalo přijímání nových zaměstnanců. Výběrový proces byl na začátku roku ještě ovlivněn epidemií COVID-19 a byl kladen zvýšený důraz na dodržování epidemiologických opatření. Interními regulačními opatřeními byl omezen počet sociálních kontaktů. Ve druhé polovině roku však bylo od těchto opatření zcela upuštěno vzhledem k výrazně lepší epidemické situaci. I přes uvedené ztížené pracovní podmínky se dařilo volná místa průběžně obsazovat. Výběrová řízení zejména na jaře loňského roku trvala déle, vybraní uchazeči však splnili všechny podmínky Úřadu pro výkon funkce na konkrétní pracovní pozici a byli přijati do pracovního poměru.

Zaměstnanci, kteří nově nastoupí do pracovního poměru, procházejí adaptačním procesem, na který dohlíží a který vyhodnocuje příslušný vedoucí zaměstnanec konkrétního organizačního celku, ve spolupráci s odborem personálním.

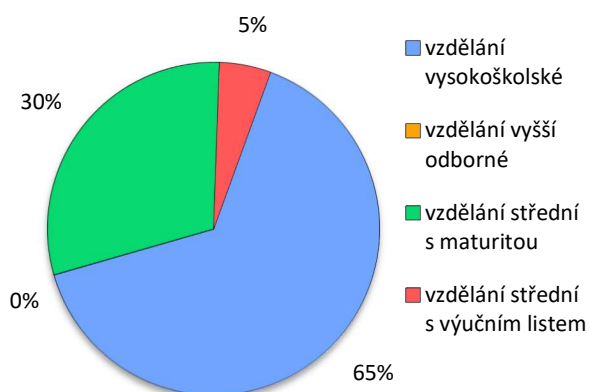
Tradiční aktivity související s externí personální činností, např. veletrhy pracovních příležitostí nebo spolupráce s vysokými školami, byly v roce 2022 i nadále pozastaveny. V roce 2023 se předpokládá obnovení účasti na veletrzích a opětovné navázání spolupráce s vysokými školami.

Realizace části plánovaných vzdělávacích akcí byla v roce 2022 pozastavena, z důvodu snížení rozpočtu odboru personálního v průběhu roku, neboť se ukázalo jako neodkladné financovat prioritně projekty v oblasti IT.

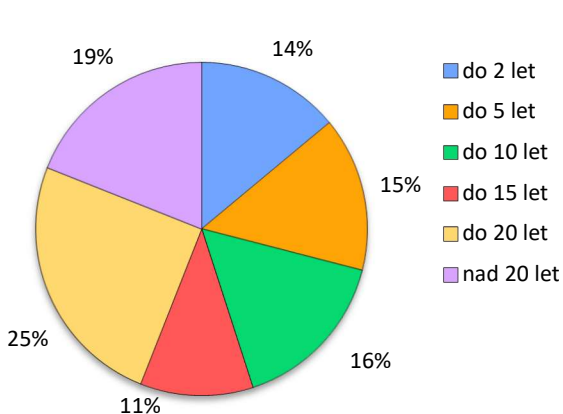
Odbor personální nicméně průběžně zajišťoval výuku anglického jazyka pro ty zaměstnance, jejichž popis pracovního místa předpokládá určitý stupeň znalosti cizího jazyka. Tyto kurzy již mohly probíhat jak formou individuální výuky, tak i výuky skupinové. Prezenční forma byla i nadále upozaděna a převažovaly on-line semináře.

V závěru roku se podařilo realizovat vzdělávání v oblasti daňové problematiky a competitive intelligence. Další školení prohlubovala převážně odborné znalosti zaměstnanců, např. ze mzdové či legislativní oblasti. Organizovaná školení byla účastníky hodnocena velmi kladně, s velkým přínosem pro praxi.

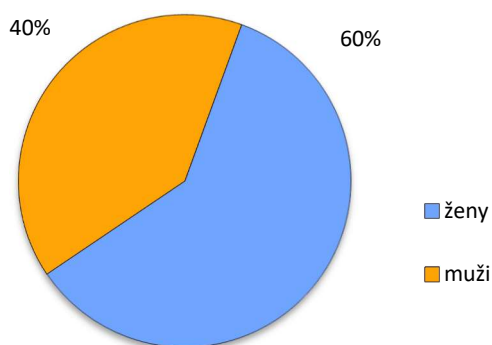
**Kvalifikační struktura zaměstnanců Úřadu**



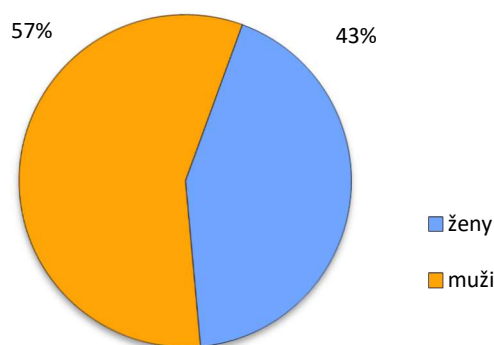
**Doba trvání pracovního poměru**



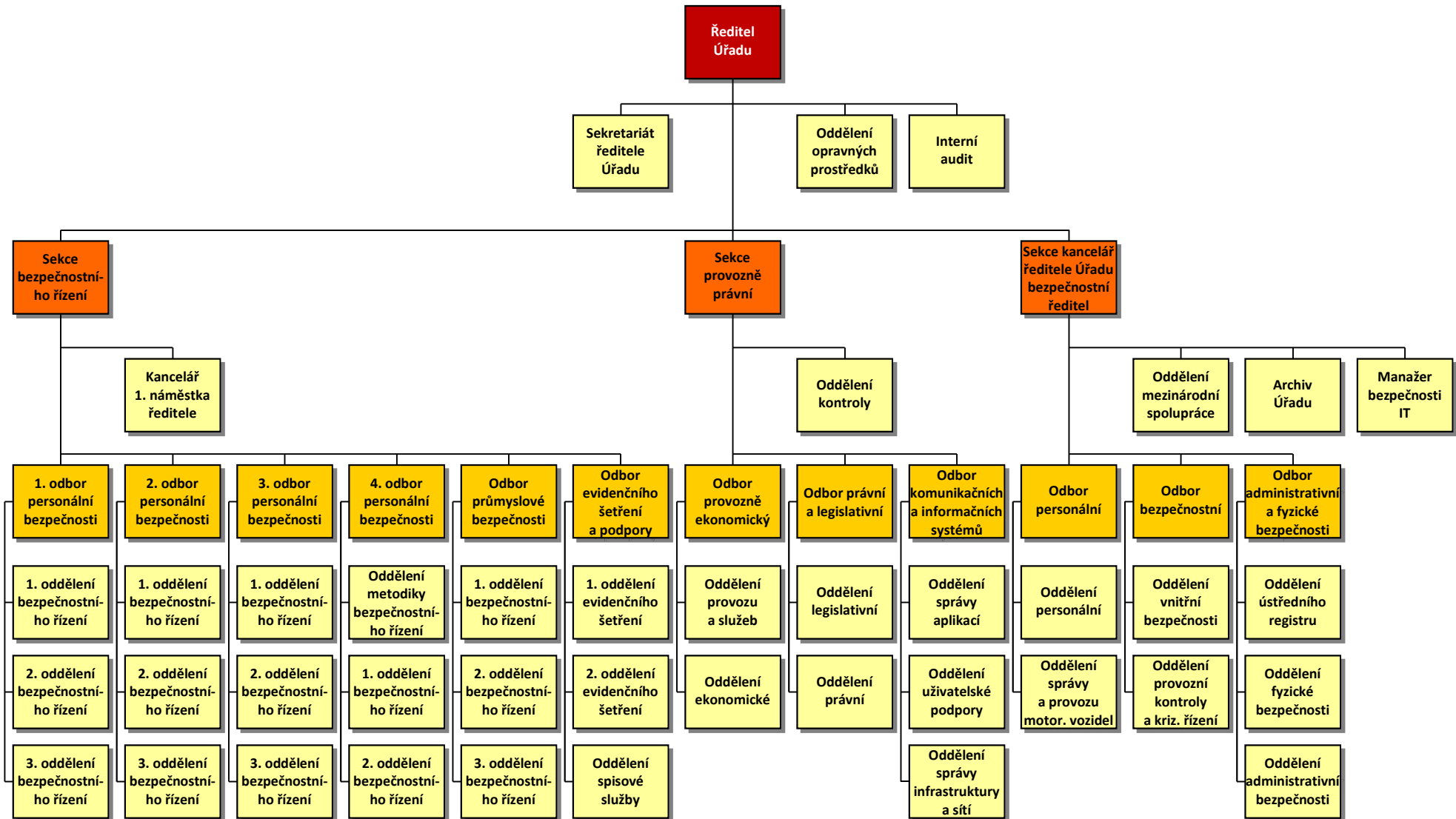
**Poměrné zastoupení žen a mužů v Úřadu**



**Poměrné zastoupení žen a mužů v řídicích funkcích**



# Organizační schéma Úřadu v roce 2022



1.	ÚVOD	3
2.	ČINNOST ÚŘADU	4
2.1.	LEGISLATIVNÍ A PRÁVNÍ ČINNOST	4
2.1.1.	Vnější legislativní činnost	4
2.1.2.	Vnitřní legislativní činnost	5
2.1.3.	Vyjádření k oznámení podle § 69 odst. 1 písm. r) zákona	5
2.1.4.	Ochrana osobních údajů v Úřadu	6
2.1.5.	Právní činnost	6
2.2.	MEZINÁRODNÍ SPOLUPRÁCE	7
2.2.1.	Mezinárodní smlouvy	7
2.2.1.1.	Hodnocení sjednávání smluv o ochraně utajovaných informací za rok 2022	7
2.2.1.2.	Výhled na rok 2023	9
2.2.2.	Aktivity v rámci NATO a EU a spolupráce s bezpečnostními úřady partnerských států	9
2.3.	PERSONÁLNÍ BEZPEČNOST	10
2.3.1.	Bezpečnostní řízení o žádostech fyzických osob	11
2.3.2.	Prověřování splňování podmínek po vydání osvědčení fyzické osoby	12
2.3.3.	Analýza důvodů nevydání nebo zrušení platnosti osvědčení fyzické osoby	12
2.3.4.	Přehled ostatních důvodů zániku platnosti osvědčení fyzické osoby	13
2.3.5.	Statistické přehledy	13
2.3.6.	Personální projekt	18
2.4.	BEZPEČNOSTNÍ ZPŮSOBILOST	19
2.4.1.	Prověřování splňování podmínek po vydání dokladu	19
2.4.2.	Statistické přehledy	20
2.4.3.	Analýza důvodů nevydání nebo zrušení platnosti dokladu	21
2.5.	PRŮMYSLOVÁ BEZPEČNOST	22
2.5.1.	Bezpečnostní řízení o žádostech podnikatelů	23
2.5.2.	Prověřování splňování podmínek po vydání osvědčení podnikatele	23
2.5.3.	Analýza důvodů nevydání nebo zrušení platnosti osvědčení podnikatele	24
2.5.4.	Přehled ostatních důvodů zániku platnosti osvědčení podnikatele	24
2.5.5.	Statistické přehledy	24
2.6.	ADMINISTRATIVNÍ A FYZICKÁ BEZPEČNOST, ÚSTŘEDNÍ REGISTR	26
2.6.1.	Administrativní bezpečnost	26
2.6.1.1.	Posuzování bezpečnostní dokumentace podnikatele z hlediska administrativní bezpečnosti	27
2.6.2.	Fyzická bezpečnost	27
2.6.2.1.	Certifikace technických prostředků	28
2.6.2.2.	Posuzování bezpečnostní dokumentace podnikatele z hlediska fyzické bezpečnosti	30
2.6.2.3.	Problémové oblasti fyzické bezpečnosti	31
2.6.3.	Ústřední registr	32
2.7.	OPRAVNÉ PROSTŘEDKY	34

2.7.1.	Bezpečnostní řízení	34
2.7.1.1.	Statistické přehledy	35
2.7.1.1.1.	Rozklady	35
2.7.1.1.2.	Žaloby správní	35
2.7.1.1.3.	Kasační stížnosti	35
2.7.1.1.4.	Ústavní stížnosti	36
2.7.1.1.5.	Stížnosti k Evropskému soudu pro lidská práva	36
2.7.1.2.	Hodnocení rozhodovací praxe Úřadu	36
2.7.2.	Přestupkové řízení	36
2.7.3.	Řízení podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím	36
2.8.	KONTROLA	36
2.8.1.	Kontroly v roce 2022	37
2.8.2.	Výsledky kontrol	40
2.9.	METODICKÁ ČINNOST	42
2.9.1.	Metodická činnost v oblasti bezpečnostního řízení	42
2.10.	VĚSTNÍK ÚŘADU A INTERNETOVÉ STRÁNKY ÚŘADU	43
2.10.1.	Věstník Úřadu	43
2.10.2.	Internetové stránky Úřadu	44
2.11.	POSKYTOVÁNÍ INFORMACÍ PODLE ZÁKONA Č. 106/1999 SB., O SVOBODNÉM PŘÍSTUPU K INFORMACÍM	44
3.	BEZPEČNOSTNÍ, EKONOMICKÉ A PERSONÁLNÍ ZABEZPEČENÍ ÚŘADU	46
3.1.	OCHRANA UTAJOVANÝCH INFORMACÍ A KRIZOVÉ ŘÍZENÍ V ÚŘADU	46
3.1.1.	Vnitřní kontrola ochrany utajovaných informací	46
3.1.2.	Personální bezpečnost v rámci Úřadu	46
3.1.3.	Fyzická bezpečnost v rámci Úřadu	47
3.1.4.	Krizové řízení v rámci Úřadu	47
3.1.5.	Ostatní činnosti	48
3.2.	ARCHIV NÁRODNÍHO BEZPEČNOSTNÍHO ÚŘADU	48
3.3.	EKONOMICKÉ ZABEZPEČENÍ ÚŘADU	49
3.4.	PERSONÁLNÍ ZABEZPEČENÍ ÚŘADU	50